

Nr 11

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1964/65 inom inrikesdepartementets verksamhetsområde jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

DRIFTBUDGETEN

Elfte huvudtiteln

Inrikesdepartementet m.m.

1:o) **Inrikesdepartementet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag i propositionen nr 1 (bilaga 13, punkt 1, s. 7 och 8 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 3 januari 1964), vilket innebär en uppräknig av anslaget med 214 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för inrikesdepartementet, som föranledes av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 3 januari 1964 föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för inrikesdepartementet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöning till departementschefen	54 000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	647 000
3. Ersättningar till expertis och tillfällig arbetskraft, <i>förslagsvis</i>	490 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	557 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	565 000

Summa kr. 2 313 000 ;

c) till *Inrikesdepartementet: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 2 313 000 kr.

2:o) *Inrikesdepartementet: Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 8 och 9), innebärande ett med 97 000 kr. minskat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Inrikesdepartementet: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 271 000 kr.

3:o) *Beredskapsnämnden för psykologiskt försvar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 9 och 10), innebärande ett med 1 000 kr. förhöjt anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Beredskapsnämnden för psykologiskt försvar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 48 000 kr.

4:o) *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 10), vilket innebär en nedräkning av anslaget med 400 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 1 600 000 kr.

5:o) *Extra utgifter*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, s. 11), vilket innebär en ökning av anslaget med 50 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kr.

Överståthållarämbetet och landsstaten

6:o) *Överståthållarämbetet: Avlöningar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 12—26), vilket innebär en ökning av anslaget med 916 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för överståthållarämbetet, som för-
anledes av de av departementschefen i statsrådsprotokollet
över inrikesärenden för den 3 januari 1964 framlagda för-
slagen;

b) fastställa följande avlöningsstat för överståthållarämbetet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till överståthållaren och underståthållaren, <i>förslagsvis</i>	95 000
2. Avlöningar till övriga ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	5 278 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	25 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	3 872 000
5. Representationsbidrag till överståthållaren	31 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	4 049 000
	Summa kr. 13 350 000

Särskilda uppbördsmedel:

Ersättning från allmänna pensionsfonden	750 000
	Nettoutgift kr. 12 600 000 ;

c) till *Överståthållarämbetet: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 12 600 000 kr.

7:o) **Överståthållarämbetet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 27), vilket innebär en höjning av anslaget med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Överståthållarämbetet: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 950 000 kr.

8:o) **Länsstyrelserna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 8, s. 28—44) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för länsstyrelserna, vilka erfordras i anledning av de av departementschefen framlagda förslagen, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels ock till Länsstyrelserna: Avlöningar för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 107 750 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 99 700 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft följande motioner, nämligen

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av

herr *Lundström m. fl.* (I: 521) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 634), i vilka yrkas att riksdagen måtte anslå ytterligare 150 000 kr. till länsstyrelsernas naturvårdsarbete och därför till Länsstyrelserna: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 107 900 000 kr.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Weibull* (I: 117) och den andra inom andra kammaren av herrar *Darlin* och *Nilsson* i Bästekille (II: 143), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att hos länsstyrelsen i Malmöhus län från den 1 juli 1964 inrätta en tjänst som naturvårdsintendent i lönegrad A 27 med uppgift att jämväl betjäna länsstyrelsen i Kristianstads län;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Erik Jansson m. fl.* (I: 282) och den andra inom andra kammaren av fru *Lewén-Eliasson m. fl.* (II: 352), i vilka hemställts att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att medge länsstyrelsen i Stockholms län att anställa en befattningshavare med arvode motsvarande 25 löneklassen för att intensifiera länsstyrelsens serviceverksamhet till kommunerna på bostadsförsörjningens område, samt att riksdagen måtte höja anslaget med erforderligt belopp;

dels ock en inom andra kammaren av fru *Nettelbrandt* och herr *Keijer* väckt motion (II: 629), i vilken hemställts att riksdagen måtte anvisa medel för anställande av en befattningshavare motsvarande 25 löneklassen för att biträda vid samordnings- och planeringsverksamhet av bostadsbyggandet i Stockholms län.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionerna II: 634, I: 117, II: 352 och II: 629.

Utskottet. Departementschefen har föreslagit betydande personella förstärkningar framför allt för utbyggnad av länsstyrelsernas revisionsdetaljer, taxeringsassistentorganisation och datakontor. För länsstyrelsernas befattning med naturvårdsverksamheten beräknas 600 000 kr. Utskottet anser den föreslagna medelsanvisningen tillräcklig på det tidiga stadium som denna verksamhet befinner sig och vill ej heller taga initiativ till inrättande av några fasta naturvårdstjänster. Sålunda avstyrkes motionerna I: 521 och II: 634 samt I: 117 och II: 143.

I motionerna I: 282 och II: 352 liksom i motionen II: 629 framställs yrkande med syfte att tillföra länsstyrelsen i Stockholms län arbetskraft för att ge kommunerna service på bostadsförsörjningens område. Liksom motionärerna inser utskottet hur angeläget det är att på allt sätt underlätta bostadsbyggandet i stockholmsområdet. Kungl. Maj:t har emellertid genom direkta åtgärder visat sig ha sin uppmärksamhet riktad på regionens speciella problem. Någon åtgärd från riksdagens sida på sätt motionärerna föreslagit synes därför ej påkallad. Utskottet avstyrker motionerna.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 521 och II: 634, I: 117 och II: 143, I: 282 och II: 352 samt II: 629

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för länsstyrelserna, som föranledes av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 3 januari 1964 föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till landshövdingarna, <i>förslagsvis</i>	1 185 000	
2. Avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	42 250 000	
3. Tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	400 000	
4. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t		
a) Ersättning till sakkunniga för biträde med utredningar m. m., <i>förslagsvis</i>	100 000	
b) Ersättning till militärassistenter, <i>förslagsvis</i>	230 000	
c) Ersättning till civilförsvarschefer, <i>förslagsvis</i>	210 000	
d) Ersättning till vägtrafikombud, <i>förslagsvis</i>	145 000	
e) Arvode till civilbefälhavare, <i>förslagsvis</i>	30 000	
f) Arvode till organisationsföredragande, <i>förslagsvis</i>	29 000	744 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	30 200 000	
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie tjänstemän (representationsbidrag till landshövdingarna), <i>förslagsvis</i>	558 000	
7. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	32 463 000	

Summa kr. 107 800 000

Särskilda uppbördsmedel:

Ersättning från allmänna pensionsfonden .. 50 000

Nettoutgift kr. 107 750 000 ;

c) till *Länsstyrelserna: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 107 750 000 kr.

9:o) *Länsstyrelserna: Sjukvård m. m.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, s. 45), vilket innebär en uppräknig av anslaget med 30 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Sjukvård m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 250 000 kr.

10:o) *Länsstyrelserna: Reseersättningar.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, s. 45), vilket innebär en uppräknig av anslaget med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Reseersättningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 3 100 000 kr.

11:o) *Länsstyrelserna: Expenser.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11, s. 46—48), vilket innebär att anslaget ökas med 1 739 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Expenser* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 14 325 000 kr.

12:o) *Länsstyrelserna: Publikationstryck.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, s. 48), vilket innebär en ökning av anslaget med 40 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Publikationstryck* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kr.

13:o) *Landsfogdarna m. fl.: Avlöningar.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, s. 48—50), innebärande en anslagsminskning med 1 860 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för landsfogdarna m. fl., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	450 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	840 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	570 000

Summa kr. 1 860 000;

b) till *Landsfogdarna m. fl.: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 860 000 kr.

14:o) *Landsfogdarna m. fl.: Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14, s. 51), vilket innebär en minskad medelsanvisning med 272 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsfogdarna m. fl.: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 277 000 kr.

15:o) *Häradsskrivarna m. fl.: Avlöningar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15, s. 51—54), vilket innebär en ökning av anslaget med 410 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för häradsskrivarna m. fl., som för-
anledes av vad departementschefen i statsrådsprotokollet
över inrikesärenden för den 3 januari 1964 föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för häradsskrivarna
m. fl., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	4 500 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	16 600 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	9 140 000
Summa kr. 30 240 000	

Särskilda uppbördsmedel

Ersättning från allmänna pensionsfonden 7 970 000

Nettoutgift kr. 22 270 000;

c) till *Häradsskrivarna m. fl.: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 22 270 000 kr.

16:o) *Häradsskrivarna m. fl.: Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16, s. 54), vilket innebär anvisande av oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Häradsskrivarna m. fl.: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 2 120 000 kr.

17:o) *Landsfiskalerna m. fl.: Avlöningar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17, s. 55—56), vilket innebär en med 17 835 000 kr. minskad

medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för landsfiskalerna m. fl., som för-
anledes av vad departementschefen i statsrådsprotokollet
över inrikesärenden för den 3 januari 1964 förordat;

b) godkänna följande avlöningsstat för landsfiskalerna
m. fl., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>för- slagsvis</i>	7 060 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>för- slagsvis</i>	5 700 000
3. Arvoden till landsfiskalselever m. fl., <i>för- slagsvis</i>	230 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i> .	5 745 000

Summa kr. 18 735 000;

c) till *Landsfiskalerna m. fl.*: *Avlöningar* för budgetåret
1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 18 735 000 kr.

18:o) *Landsfiskalerna m. fl.*: *Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts
förslag (punkt 18, s. 56 och 57), vilket innebär en minskning av anslaget
med 2 510 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsfiskalerna m. fl.*: *Omkostna-
der* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av
2 500 000 kr.

Arbetsmarknad m.m.

19:o) *Arbetsdomstolen*: *Avlöningar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts för-
slag (punkt 19, s. 58), innebärande en minskning av anslaget med 5 000 kr.,
hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för arbetsdomstolen,
att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslags- vis</i>	36 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	109 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	60 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	43 000

Summa kr. 248 000;

b) till *Arbetsdomstolen: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 248 000 kr.

20:o) *Arbetsdomstolen: Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20, s. 58 och 59), vilket innebär en ökning av anslaget med 4 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Arbetsdomstolen: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kr.

21:o) *Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Avlöningar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21, s. 59), vilket innebär anvisande av oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kr.

22:o) *Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22, s. 59), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kr.

23:o) *Arbetsmarknadsstyrelsen: Avlöningar*. Kungl. Maj:t har (punkt 23, s. 60—70) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för arbetsmarknadsstyrelsen, som föranledes av vad departementschefen förordat, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för arbetsmarknadsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels ock till Arbetsmarknadsstyrelsen: Avlöningar för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 11 050 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 10 516 000 kr.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft följande motioner, nämligen

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Yngve Nilsson m. fl.* (I: 183) och den andra inom andra kammaren av herr *Nordgren m. fl.* (II: 230), i vilka — såvitt nu är i fråga — hemställts att riksdagen måtte

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de förändringar i personalförteckningen för arbetsmarknadsstyrelsen som föranledes av vad som föreslagits i motionerna;

b) godkänna följande avlöningsstat för arbetsmarknadsstyrelsen att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 118 000
2. Arvodet och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	41 000
3. Avlöningar till tillfällig personal, <i>förslagsvis</i>	635 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	4 470 000
5. Ersättningar till experter och sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	50 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	3 416 000
	Summa kr. 10 730 000;

c) till Arbetsmarknadsstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 10 730 000 kr.;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström m. fl.* (I: 283) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 355), i vilka — såvitt nu är i fråga — hemställts att riksdagen må besluta att för personalförstärkning på arbetsmarknadsstyrelsens personalvårdsbyrå inrätta 4 nya tjänster i stället för två som Kungl. Maj:t föreslagit och därför till Arbetsmarknadsstyrelsen: Avlöningar anvisa ett i jämförelse med Kungl. Maj:ts förslag med 60 000 kr. förhöjt förslagsanslag av 11 110 000 kr.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionerna I: 183 och II: 355.

Utskottet. De senaste åren har arbetsmarknadsverket utbyggt kraftigt. Departementschefen anmäler att han ämnar låta verket bli föremål för en organisationsundersökning av statskontoret. Med hänsyn till de stora arbetsuppgifter som verket tillförts bl. a. genom det nya skolväsendet och arbetsvården är det enligt utskottet inte säkert att undersökningen skulle kunna medföra någon minskning i den nuvarande personaluppsättningen. I vart fall bör undersökningen inte föranleda att nu nödvändiga personalförstärkingar uppskjutes. Utskottet biträder därför Kungl. Maj:ts förslag härutinnan. Av det sagda följer, att utskottet inte kan ansluta sig till yrkandena i motionerna I: 183 och II: 230.

I motionerna I: 283 och II: 355 har begärts ytterligare två tjänster vid arbetsmarknadsstyrelsens arbetsvårdsbyrå. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och avstyrker motionerna. Därest ytterligare förstärkning skulle visa sig erforderlig, förutsätter utskottet, att en sådan kan genomföras med de medel som står till styrelsens disposition för tillfällig personal.

Utskottet, som i övrigt tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, hemställer, att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och

med avslag å motionerna I: 183 och II: 230 samt I: 283 och II: 355, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för arbetsmarknadsstyrelsen, som föranledes av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 3 januari 1964 förordat;

b) godkänna följande avlöningsstat för arbetsmarknadsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 118 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	41 000
3. Avlöningar till tillfällig personal, <i>förslagsvis</i>	355 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	5 070 000
5. Ersättningar till experter och sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	50 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	3 416 000

Summa kr. 11 050 000;

c) till *Arbetsmarknadsstyrelsen*: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 11 050 000 kr.

24:o) *Arbetsmarknadsstyrelsen*: Omkostnader. Kungl. Maj:t har (punkt 24, s. 71 och 72) föreslagit riksdagen att till *Arbetsmarknadsstyrelsen*: Omkostnader för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 3 500 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 2 328 000 kr.

I de under föregående punkt nämnda likalydande motionerna I: 183 och II: 230 har — såvitt nu är i fråga — hemställts, att riksdagen måtte till *Arbetsmarknadsstyrelsen*: Omkostnader för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 3 300 000 kr.

Beträffande motiveringen för yrkandet hänvisas till motionen I: 183.

Utskottet. Med hänvisning till vad utskottet anfört under föregående punkt kan utskottet inte biträda det förevarande motionsyrkandet. Utskottet, som inte funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 183 och II: 230, såvitt nu är i fråga, till *Arbetsmarknadsstyrelsen*: Omkostnader för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 3 500 000 kr.

25:o) Arbetsförmedlingen: Avlöningar. Kungl. Maj:t har (punkt 25, s. 72—80) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att bifalla de ändringar i personalförteckningen för arbetsförmedlingen, som föranledes av vad departementschefen föreslagit, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för arbetsförmedlingen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65, dels ock till Arbetsförmedlingen: Avlöningar för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 57 000 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 52 005 000 kr.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehåft dels de under punkten 23 nämnda likalydande motionerna I: 183 och II: 230, i vilka — såvitt nu är i fråga — hemställts att riksdagen måtte

a) fastställa följande avlöningsstat för arbetsförmedlingen, att tillämpas fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	11 519 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	585 000
3. Avlöningar till tillfällig personal, <i>förslagsvis</i>	5 980 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	17 880 000
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	2 400
6. Arvoden till yrkeslärare, <i>förslagsvis</i>	2 490 000
7. Ersättningar till experter och sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	100 000
8. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	16 693 600

Summa kr. 55 250 000;

b) till Arbetsförmedlingen: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 55 250 000 kr.;

dels de likaledes under punkten 23 nämnda likalydande motionerna I: 283 och II: 355, i vilka — såvitt nu är i fråga — hemställts att riksdagen måtte besluta att för personalförstärkning av arbetsvårdsexpeditionerna inom arbetsförmedlingen inrätta 55 nya tjänster i överensstämmelse med arbetsmarknadsstyrelsens förslag i stället för 20, som Kungl. Maj:t föreslagit, och därför till Arbetsförmedlingen: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 1 450 000 kr. förhöjt förslagsanslag om inalles 58 540 000 kr.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr Nils-Eric Gustafsson *m. fl.* (I: 512) och den andra inom andra kammaren av herr Nilsson i Tvärålund *m. fl.* (II: 631), i vilka hemställts att riksdagen måtte medge inrättande av särskilda befattningar för aktiv lokalise-

ringsverksamhet vid länsarbetsnämnderna i norrlandslänen ävensom i Kopparbergs och Värmlands län samt hos Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamma åtgärder för tillsättande av nämnda tjänster;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Knut Johansson* och *Tage Johansson* (I: 415) och den andra inom andra kammaren av herrar *Carbell* och *Eskel* (II: 616), i vilka hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att Kungl. Maj:t utfärdar bemyndigande för arbetsmarknadsstyrelsen att under löpande budgetår anställa erforderlig personal för länsarbetsnämndernas sysselsättningsplanering för byggnadsindustrien, samt att riksdagen för budgetåret 1964/65 under anslaget till Arbetsförmedlingen: Avlöningar anslagsposten Tillfällig personal anvisar 1 471 200 kr. till personal för byggnadsplaneringsfrågor i enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionerna I: 183, II: 355, II: 631 och I: 415.

Utskottet. Vid sin behandling av motsvarande anslagspunkt i fjol framhöll utskottet vikten av att arbetsförmedlingen besitter resurser för sin viktiga uppgift i upprätthållandet av en hög och jämn sysselsättning och en riktig disposition av arbetskraften. Med hänvisning till denna sin uppfattning och till vad utskottet uttalat under punkt 23 avstyrker utskottet motionerna I: 183 och II: 230.

I motionerna I: 283 och II: 355 har yrkats att 55 tjänster borde inrättas vid arbetsvårdsexpeditionerna i stället för endast 20 som Kungl. Maj:t har föreslagit. Utskottet har noterat att arbetsvårdsverksamheten 1961 hade 131 personer till sitt förfogande och med Kungl. Maj:ts förslag nästa budgetår kommer att ha 250. Det är en kraftig expansion som för att medföra en effektivare arbetsvård måste motsvaras även av andra åtgärder såsom samordning med exempelvis kriminalvård och nykterhetsvård, upplysning på arbetsplatser m. m. Utskottet som i fjol utförligt behandlade dessa frågor vill inte gå utöver den av Kungl. Maj:t föreslagna utvidgningen utan tillstyrker denna samt avstyrker yrkandet i motionerna I: 283 och II: 355.

I motionerna I: 512 och II: 631 har begärts speciell personal till länsarbetsnämnderna i norrlandslänen och Kopparbergs och Värmlands län för aktiv lokaliseringsverksamhet. Utskottet delar motionärernas åsikt att det är viktigt att en personell förstärkning av länsarbetsnämnderna i län med sysselsättningsproblem kommer till stånd. Enligt utskottets mening bör den inte begränsas till de i motionerna omnämnda länen. Utskottet som utgår från att en proposition om lokaliseringpolitiken inom kort kommer att föreläggas riksdagen och som noterar att departementschefen föreslagit att femton av de mest arbetsbelastade länsarbetsnämnderna redan för nästa budgetår förstärks med var sin förste assistenttjänst finner ej skäl att tillstyrka motionerna.

Efter en övergångstid fram till mitten av 1965 skall såvitt inte Kungl. Maj:t beslutar annorlunda byggnadsverksamhetens säsongutjämnning övergå till att bli en angelägenhet för frivillig samverkan mellan företagare och arbetsgivare under aktiv medverkan från arbetsmarknadsmyndigheternas sida. Under åberopande av tredje lagutskottets uttalande i fjol om angelägenheten av att de blivande byggnadsarbetsnämnderna beredes tillgång till erforderlig arbetskraft begärs i motionerna I: 415 och II: 616 att sådan arbetskraft skall få anställas under innevarande budgetår och att medel härför beräknas för nästa budgetår. I likhet med vad tredje lagutskottet anförde i fjol vid sin behandling av prop. 1963: 124, anser utskottet att en förutsättning för att frivilliga åtgärder av åsyftat slag skall få verkan är att byggnadsarbetsnämnderna följer efterlevnaden av meddelade rekommendationer. Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t lämnar bemyndigande att med medel från anslagsposten Avlöningar till tillfällig personal anställa den personal som kan visa sig erforderlig. Någon ändring av medelsberäkningen vill utskottet ej göra utan tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag härutinnan med hänvisning till att anslagsposten är betecknad förslagsvis. Utskottet inskränker sig till detta uttalande och föreslår att motionerna ej föranleder någon riksdagens åtgärd.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 183 och II: 230, I: 283 och II: 355 samt I: 415 och II: 616, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för arbetsförmedlingen, som föranledes av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 3 januari 1964 föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för arbetsförmedlingen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	11 519 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	585 000
3. Avlöningar till tillfällig personal, <i>förslagsvis</i>	5 730 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	19 880 000
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	2 400
6. Arvoden till yrkesvalslärare, <i>förslagsvis</i>	2 490 000

7. Ersättningar till experter och sakkunniga, förlagsvis	100 000
8. Rörligt tillägg, förlagsvis	16 693 600
	Summa kr. 57 000 000;

c) till *Arbetsförmedlingen*: *Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 57 000 000 kr.;

II. att motionerna I: 512 och II: 631 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

III. att motionerna I: 415 och II: 616, i vad de avser skrivelse till Kungl. Maj:t, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

26:o) *Arbetsförmedlingen*: *Omkostnader*. Kungl. Maj:t har (punkt 26, s. 80—83) föreslagit riksdagen att till *Arbetsförmedlingen*: *Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 14 320 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 12 803 000 kr.

I de under punkten 23 nämnda likalydande motionerna I: 183 och II: 230 har — såvitt nu är i fråga — hemställts, att riksdagen måtte till *Arbetsförmedlingen*: *Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 13 070 000 kr.

Beträffande motiveringen för yrkandet hänvisas till motionen I: 183.

Utskottet. Med hänvisning till vad utskottet anfört under föregående punkt kan utskottet inte biträda yrkandet i motionerna I: 183 och II: 230.

Utskottet, som inte funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 183 och II: 230, såvitt nu är i fråga, till *Arbetsförmedlingen*: *Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 14 320 000 kr.

27:o) *Allmänna beredskapsarbeten m. m.* Kungl. Maj:t har (punkt 27, s. 83—100) föreslagit riksdagen att till *Allmänna beredskapsarbeten m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 315 000 000 kr., varav förlagsvis 150 000 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen. För innevarande budgetår har under anslaget *Vissa sysselsättningspolitiska åtgärder* anvisats ett reservationsanslag av 300 000 000 kr., varav förlagsvis 170 000 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehått följande motioner, nämligen

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström m. fl.* (I: 283) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 355), i vilka — såvitt här är i fråga — hemställts att riksdagen måtte

a) besluta bifalla arbetsmarknadsstyrelsens förslag om förbättrade näringshjälpbidrag för handikappade, och i anledning därav till Vissa sysselsättningsfrämjande åtgärder för handikappade m. fl. för budgetåret 1964/65 under elfte huvudtiteln anvisa ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 500 000 kr. förhöjt reservationsanslag av 77 500 000 kr., därav förslagsvis 30 000 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen,

b) besluta — inom ramen för nuvarande anslag till Omskolning m. m. — genomföra arbetsmarknadsstyrelsens förslag angående arbetsprövningsverksamhet vid arbetsträningsverkstäderna, varigenom arbetsprövningsverksamheten under nästa budgetår kan tredubblas;

dels en inom första kammaren av herrar *Tage Johansson* och *Göran Karlsson* väckt motion (I: 173), i vilken hemställts att riksdagen måtte besluta att anstånd med anvisningar angående kioskhandels sanering måtte kunna givas intill den 1 januari 1967; att arbetsmarknadsstyrelsen erhåller fullmakt att bevilja förnyad näringshjälp i den utsträckning som styrelsen föreslagit; och att arbetsmarknadsstyrelsen erhåller befogenheter utgiva näringshjälp, överstigande det nu maximerade bidragsbeloppet, om särskilda skäl föreligger;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Sveningsson* och *Virgin* (I: 418) och den andra inom andra kammaren av herr *Bohman m. fl.* (II: 506), i vilka hemställts att riksdagen måtte till Allmänna beredskapsarbeten m. m. för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 255 milj. kr., därav förslagsvis 90 milj. kr. att avräknas mot automobilskattemedlen;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Nils-Eric Gustafsson* och *Sundin* (I: 513) och den andra inom andra kammaren av herr *Larsson* i Hedenäset m. fl. (II: 628), i vilka hemställts att riksdagen måtte med hänsyn till angelägenheten av att främja näringslivets utveckling i Norrland uttala, att beredskapsarbeten för sysselsättning åt friställd norrländsk arbetskraft så långt möjligt må anordnas i respektive län;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Per Petersson* och *Isacson* (I: 186) och den andra inom andra kammaren av fru *Boman* (II: 212), i vilka hemställts att riksdagen måtte uttala, att enligt dess mening bör inom förevarande anslag inrymmas ett belopp av högst 20 milj. kr. för byggnads- och anläggningsarbeten för försvarsändamål i enlighet med 1963 års försvarsbeslut;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Näsström m. fl.* (I: 184) och den andra inom andra kammaren av herr *Lassinantti m. fl.* (II: 222), i vilka hemställts att riksdagen måtte uppräknat anslaget för industribyggnader under rubriken Allmänna beredskapsarbeten med 10 milj. kr. till 50 milj. kr., allt inom ramen för det föreslagna reservationsanslaget på 315 milj. kr.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bengtson m. fl.* (I: 508) och den andra inom andra kammaren av herr *Hedlund m. fl.* (II: 626), i vilka hemställts att riksdagen måtte medge att för respensning, familjebidrag och starthjälp må disponeras ett belopp av 14 milj. kr. i stället för av Kungl. Maj:t förordade 18 milj. kr. samt för beredskapsarbeten avseende industrilokaler i lokaliseringpolitiskt syfte ett belopp av 60 milj. kr. i stället för av Kungl. Maj:t förordade 40 milj. kr.; samt att riksdagen hos Kungl. Maj:t måtte anhålla om sådan utformning av föreskrifterna rörande beredskapsarbeten avseende industrilokaler i lokaliseringpolitiskt syfte, att bidraget kan utgå även för företag som etablerar sig i mindre ort i enlighet med vad som anförts i motionerna;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Holmberg* och *Per Petersson* (I: 170) och den andra inom andra kammaren av herr *Nordgren m. fl.* (II: 224), i vilka yrkats att riksdagen måtte hemställa till Kungl. Maj:t, att Kungl. Maj:t måtte utfärda sådana föreskrifter för att industribyggnader må kunna uppföras i lokaliseringssyfte som statskommunala beredskapsarbeten, att byggnaderna må kunna uppföras även av annan än kommun, förutsatt att vederbörande har för avsikt att själv bedriva verksamhet i byggnaderna;

dels en inom första kammaren av herr *Svanström* väckt motion (I: 189), i vilken hemställts att riksdagen måtte besluta att vid arbetsmarknadsstyrelsens fortsatta verksamhet med beredskapsarbeten i form av uppförande av industrilokaler sådan verksamhet också må ske i Kalmar län;

dels två likalydande motioner väckta den ena inom första kammaren av herr *Svanström m. fl.* (I: 529) och den andra inom andra kammaren av herr *Wahrendorff m. fl.* (II: 639), i vilka — såvitt nu är i fråga — hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära att medel ur reservationsanslaget Vissa sysselsättningsfrämjande åtgärder för handikappade m. fl. under elfte huvudtiteln må tagas i anspråk för bestridande av kostnader för arbetsprövning vid arbetsträningsverkstäder i enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens framställning;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Harald Pettersson m. fl.* (I: 525) och den andra inom andra kammaren av herr *Andersson* i *Knäred m. fl.* (II: 614), i vilka hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om övervägande av åtgärder för ökad invandring till vårt land av lämplig arbetskraft i första hand för de

yrkesområden där bristen nu är påtaglig eller kan förväntas bli det inom överskådlig framtid;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Olsson* och herr *Svanström* (I: 524) och den andra inom andra kammaren av herrar *Dahlgren* och *Wahrendorff* (II: 617), i vilka hemställts att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt genomförande av en undersökningsverksamhet, avsedd att ge bättre kännedom om den dolda arbetslösheten och undersysselsättningen bland kvinnorna, samt medge att medel till undersökningsverksamhetens bedrivande under budgetåret 1964/65 må utgå ur anslaget Allmänna beredskapsarbeten m. m.;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Lager* och *Adolfsson* (I: 366) och den andra inom andra kammaren av herr *Nilsson* i Gävle m. fl. (II: 435), i vilka föreslagits att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om att inlösen av egnahem skall gälla bostadsrättslägenheter, samt att inlösenförfarandet icke begränsas till de fyra nordligaste länen utan skall avse hela landet.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionerna II: 355, I: 173, II: 628, II: 212, I: 184, II: 626, I: 170, I: 189, II: 639, II: 614, II: 617 och II: 435. I de likalydande motionerna I: 418 och II: 506 har motionärerna hänvisat till innehållet i de likalydande motionerna I: 417 och II: 505.

Utskottet. Det dämpade arbetsmarknadsläge, som kännetecknade år 1962 och fortsatte under vintern 1963, har under den senare hälften av år 1963 eftertratts av ökad efterfrågan på arbetskraft. Inom byggnadsbranschen har den ökade efterfrågan gjort särskilda dämpande åtgärder nödvändiga. Ändå kvarstår sysselsättningssvårigheter på sina håll, särskilt i norra delen av landet. Intensifierade åtgärder har under senare delen av 1963 vidtagits för att tillföra avflyttningsområdena nya arbetstillfällen. Sålunda kan sedan den 1 juli 1963 investeringsfonder få tas i anspråk för investeringar i nya och befintliga företag i Dalsland, norra delarna av Värmland och Dalarna samt i Norrland med undantag av Gästrikland. Inom samma områden har därjämte arbetsmarknadsstyrelsen som försöksverksamhet lämnat statsbidrag till kommuner som i lokaliseringsspolitiskt syfte uppför industribyggnader som statskommunala beredskapsarbeten.

Som förutsatts vid tidigare års beräkning av detta anslag kan belastningen på anslaget svåriligen förutses. Departementschefen beräknar att 190 milj. kr. måste begäras på tilläggsstat för 1963/64. Det totala medelsbehovet för detta budgetår uppgår då till 490 milj. kr. Av beloppet avser 380 milj. kr. allmänna beredskapsarbeten och 40 milj. kr. den försöksvis bedrivna verksamheten med uppförande av industribyggnader som statskommunala beredskapsarbeten; 19,5 milj. kr. beräknas för industribeställningar, vari inkluderats statsbidrag som under våren 1963 utgått med 17 milj. kr. till kommunala beställningar hos verkstadsindustrien; 50 milj. kr.

avser rörelsestimulerande åtgärder, arkivarbeten, näringshjälp m. fl. ändamål. Kungl. Maj:t har i prop. 1964: 2 gjort framställning till riksdagen om anslag på tilläggsstat för budgetåret 1963/64.

I statsverkspropositionen har en anslagsmässig uppdelning gjorts så att kostnaderna under nästa budgetår för sysselsättning av handikappade och andra svårplacerade arbetssökande hänförs till en särskild anslagspunkt. Presentationen lämnas emellertid under det nu behandlade anslaget.

De beredskapsarbeten som tas upp under det nya anslaget Vissa sysselsättningsfrämjande åtgärder för handikappade m. fl. är statskommunala arbeten för svårplacerade arbetssökande och statliga arbeten för specialhänvisad arbetskraft. För dessa arbeten räknar departementschefen med 50 milj. kr. Med hänsyn till utökning av antalet arkivarbetsplatser beräknas härför 21 milj. kr. Näringshjälpens maximibelopp höjdes av förra årets riksdag (se SU: 11, s. 19) varför departementschefen beräknar medelsbehovet för detta ändamål till 6 milj. kr. Sammanlagt skulle anslaget uppgå till 77 milj. kr., varav 30 milj. kr. skulle avräknas mot automobilskattemedlen. Utskottet har ingenting att invända mot denna medelsberäkning och avstyrker motionerna I: 283 och II: 355 i den del där det yrkas att ytterligare 500 000 kr. måtte beräknas för näringshjälp dels till handikappade husmödrar för hushållsredskap dels till handikappade som redan förut erhållit näringshjälp men som tvingats ändra produktionsinriktning eller rationalisera m. m. Beträffande hushållsredskap vill utskottet liksom i föl vid behandlingen av liknande yrkande erinra om att bidrag härtill kan utgå från anslag under socialdepartementet. Dessa anslag föreslås dessutom för nästa budgetår väsentligt förstärkta.

I motionen I: 173, som avser medicinalstyrelsens och veterinärstyrelsens åtgärder för att sanera kioskhandeln, betvivlas att dylika åtgärder helt kan hinna genomföras till den 1 januari 1965. Utskottet ifrågasätter om inte generell dispens borde medges för att undvika administrativa besvärligheter med speciella dispenser. Utskottet anser emellertid att det ankommer på Kungl. Maj:t att uppmärksamma frågan och föreslår ej någon åtgärd från riksdagens sida. De yrkanden, som framställts i motionen om förnyad näringshjälp och undantag i vissa fall från gällande bestämmelser om maximitidbidrag kan utskottet ej heller biträda.

Under förevarande anslag till Allmänna beredskapsarbeten beräknar departementschefen ett sammanlagt medelsbehov för nästa budgetår av 315 milj. kr. I motionerna I: 418 och II: 506 har förordats att anslaget skulle anvisas med 255 milj. kr. Motionärerna har därvid förutsatt att ytterligare 60 milj. kr. skulle anvisas på anslag under sjätte huvudtiteln. Då utskottet i sitt utlåtande nr 6 avstyrkt motionsyrkandena i sistnämnda avseende, kan utskottet inte biträda nu föreslagen minskning av medelsanvisningen. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag.

Inriktningen av beredskapsarbetena har berörts i motionerna I: 513 och

II: 628. Motionärerna har vänt sig mot departementschefens uttalande att det ur vägpolitisk synpunkt är önskvärt, att vägarbeten i vidare omfattning än tidigare förlägges till södra och mellersta Sverige. Motionärerna vill att beredskapsarbeten för sysselsättning åt friställd norrländsk arbetskraft så långt möjligt må anordnas i Norrland med hänsyn till angelägenheten av att främja näringslivets utveckling där. Vid sin behandling av motioner med liknande innehåll vid fjolårets riksdag uttalade utskottet att avgörande vid valet av arbetsobjekt måste vara både den prioritering som kan ges åt den ifrågavarande investeringen och den sysselsättningspolitiska effekt som projektet medför. Självfallet bör vid hänvisning till beredskapsarbete hänsyn tagas till den enskilde arbetssökandens personliga förhållanden, varvid möjligheterna att bereda honom en mera stadigvarande sysselsättning särskilt måste beaktas. Detta uttalande från utskottet godkändes av riksdagen. Då utskottet ej finner anledning till något förnyat uttalande om inriktningen av beredskapsarbetena avstyrks motionerna. Av samma skäl avstyrks motionerna I: 186 och II: 212, vari med hänvisning till arbetsmarknadssituationen i Norrland yrkats att 20 milj. kr. av förevarande anslag beräknas för byggnads- och anläggningsarbeten för försvarsändamål.

För allmänna beredskapsarbeten beräknar departementschefen 225 milj. kr. Därutöver beräknar han 40 milj. kr. för fortsättning av den verksamhet som redan inletts av arbetsmarknadsstyrelsen nämligen att industribyggnader i lokaliseringpolitiskt syfte får uppföras såsom statskommunala beredskapsarbeten. Verksamheten skall bedrivas försöksvis i avvaktan på att mera generella riktlinjer för dylika åtgärder fastlägges på grundval av de förslag kommittén för näringslivets lokalisering lagt fram.

Departementschefen redogör även för de normer som bör gälla intill dess. För en närmare redogörelse härom torde få hänvisas till propositionen. Denna nya form av sysselsättningsbefrämjande åtgärder bedöms i alla till frågan anknutna motioner positivt. I motionerna I: 184 och II: 222 uttalas att denna form av sysselsättningsbefrämjande åtgärder utgör en av de mest framåtsyftande formerna för arbetsmarknadsbefrämjande stöd åt bygder med svagt utvecklat näringsliv. Emellertid anser motionärerna att vid avvägningen av medelsfördelningen under anslaget en proportionellt större del av den samlade summan på 315 milj. kr. bör avdelas för industristödet. Utskottet ansluter sig till motionärernas ståndpunkt och anser att 50 milj. kr. inom anslaget bör beräknas för ändamålet. Därvid vill utskottet uttala som sin mening att verksamheten även under försökstiden borde kunna utsträckas till andra delar av landet än de där investeringsfonder får brukas i lokaliseringssyfte. Detta skulle dock endast få ske när synnerliga skäl föreligger. Utskottet hänvisar till att verksamheten ännu bedrivs som försök och att den framtida lokaliseringpolitiken ännu ej är fastlagd. Därför föreslår utskottet att motionerna I: 508 och II: 626, I: 184 och II: 222 samt I: 189 icke må föranleda uttalande eller åtgärd från riksdagens sida i vidare mån än vad som nu sagts.

Utskottet kan ej heller tillstyrka yrkandet i motionerna I: 170 och II: 224. Departementschefen beräknar att behovet av resebidrag, starthjälp, familjebidrag och utrustningsbidrag kan beräknas stiga och beräknar härför 18 milj. kr. I motionerna I: 508 och II: 626 har yrkats att bidragsmedlen bör beräknas till oförändrat 14 milj. kr. Detta förknippas med att medlen för industribyggnader i lokaliseringsspolitiskt syfte i stället borde beräknas till 60 milj. kr. Med hänvisning till utskottets ställningstagande i denna fråga avstyrks motionsyrkandet och utskottet godkänner departementschefens beräkning.

Arbetsmarknadsstyrelsen har undersökt möjligheterna att i anslutning till arbetsträningsverkstäder anordna avdelningar för arbetsprövning. Förutsättningen för att huvudmännen skall åta sig provningsuppgifter är att de särskilda kostnaderna för arbetsprövning ersätts av staten. Med hänvisning till sitt uttalande i prop. 1963: 53 att man borde undvika att genom dyrbara investeringar ekonomiskt binda sig vid en avancerad arbetsprövning vid träningsverkstäderna, anser departementschefen sig ej kunna förorda någon ytterligare utvidgning av statsbidragsgivningen på detta område utöver vad som hittills tillämpats. Han föreslår att kostnaderna för utbildningsbidrag till klienter som genomgår arbetsprövning vid statens arbets-klinik från och med nästa år bestrids från anslaget Omskolning m. m. I motionerna I: 283 och II: 355 samt I: 529 och II: 639 yrkas att arbetsprövning må komma till stånd vid träningsverkstäderna i den omfattning som arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit. Enligt de två förstnämnda motionerna bör detta ske inom ramen för det föreslagna anslaget till Omskolning m. m. och enligt de sistnämnda inom ramen för anslaget till vissa sysselsättningsfrämjande åtgärder för handikappade m. fl.

Utskottet anser att en utbyggnad av arbetsprövningen är angelägen. Landstingen har visat ett starkt intresse för en sådan utbyggnad. Huruvida verkstäderna skall vara anknutna till sjukhusvården eller till träningsverkstäderna torde få avgöras från fall till fall. En viss arbetsprövning bör dock enligt utskottets mening stå till träningsverkstädernas förfogande. Utskottet anser, att Kungl. Maj:t skyndsamt bör utarbeta bestämmelser angående bidrag till arbetsprövningen och förelägga riksdagen förslag härom. De i motionerna framställda yrkandena bör icke föranleda någon åtgärd från riksdagens sida.

Utskottet delar departementschefens uppfattning att åtgärder bör vidtagas för att underlätta för vissa utländska arbetstagare att komma till vårt land. Överföring av arbetskraft till det husliga området och till vårdområdena är önskvärd. Liksom departementschefen anser utskottet att någon strikt avgränsning dock inte bör göras utan även andra yrkesområden med utpräglad brist på arbetskraft bör kunna ifrågakomma. De resekostnader m. m. för svensk personal, som uppkommer i samband med rekryteringen av utländska arbetstagare, torde få belasta förevarande anslag. Resekostnaderna för den utländska arbetskraften bör däremot endast förskottas från anslaget. Åter-

betalning torde få ske på sätt departementschefen föreslagit varvid utskottet förutsätter att den kan ordnas utan alltför stor administrativ insats. Med hänsyn till vad som nu anförts torde motionerna I: 525 och II: 614 icke påkalla någon riksdagens åtgärd.

I motionerna I: 524 och II: 617 har hemställts om skyndsamt undersökningsverksamhet avsedd att ge bättre kännedom om den dolda arbetslösheten och undersysselsättningen hos kvinnorna. Verksamheten skulle bekostas ur förevarande anslag. Utskottet anser det vara ur arbetsmarknadssynpunkt värdefullt med kunskaper om hur stor den dolda arbetskraftsreserven bland kvinnorna är. En undersökningsverksamhet av den storleksordning som motionärerna skisserar torde emellertid ställa stora krav på personella resurser. Utskottet ifrågasätter om ej mycket material till frågans belysande redan nu kan hämtas ur statistiska centralbyråns arbetskraftsundersökningar. Utskottet kan ej tillstyrka att motionerna föranleder någon åtgärd från riksdagens sida.

Departementschefen föreslår riktlinjer för en försöksverksamhet i syfte att bereda ekonomiskt stöd åt egnahemsägare som till följd av arbetslöshet tvingas att flytta till annan ort. Han stöder sig på förslag som avgivits av arbetsmarknadsstyrelsen och bostadsstyrelsen efter samråd med lantbruksstyrelsen och arbetsmarknadsutredningen. Försöksverksamheten som ej bör omfatta bostadsrättslägenheter föreslås under försöksperioden omfatta Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. För ändamålet beräknas 500 000 kr. för budgetåret 1964/65.

För en närmare redogörelse för verksamheten torde få hänvisas till propositionen. Utskottet som erinrar om att det ännu rör sig om en begränsad försöksverksamhet har intet att erinra häremot och avstyrker motionerna I: 366 och II: 435.

Av vad utskottet anfört i fråga om anslagets storlek och medelsdispositionen följer att utskottet inte har någon erinran mot Kungl. Maj:ts förslag om anslag på tilläggsstat för innevarande budgetår. Utskottet torde få återkomma härtill i särskilt utlåtande.

Under återopande av det anförda och då Kungl. Maj:ts förslag i övrigt inte föranleder erinran eller särskilt uttalande hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 513 och II: 628 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

II. att motionerna I: 186 och II: 212 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

III. att motionerna I: 170 och II: 224 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

IV. att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom motionerna I: 508 och II: 626, I: 184 och II: 222 samt I: 189 — de två förstnämnda motionerna såvitt nu är i fråga — godkänna vad utskottet anfört rörande uppföran-

de av industribyggnader i lokaliseringpolitiskt syfte såsom statskommunala beredskapsarbeten;

V. att motionerna I: 508 och II: 626, i vad de avser resebidrag, starthjälp, familjebidrag och utrustningsbidrag, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

VI. att motionerna I: 525 och II: 614 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

VII. att motionerna I: 524 och II: 617 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

VIII. att motionerna I: 366 och II: 435 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

IX. att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 418 och II: 506 till *Allmänna beredskapsarbeten m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 315 000 000 kr., därav förslagsvis 150 000 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

28:o) Vissa sysselsättningsbefrämjande åtgärder för handikappade m. fl. Kungl. Maj:t har (punkt 28, s. 100) föreslagit riksdagen att till Vissa sysselsättningsbefrämjande åtgärder för handikappade m. fl. för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 77 000 000 kr., därav förslagsvis 30 000 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehäft de under punkten 27 nämnda motionerna I: 283 och II: 355, I: 529 och II: 639 samt I: 173, de fyra förstnämnda motionerna såvitt nu är i fråga.

Utskottet. Med hänvisning till vad utskottet anfört under föregående punkt avstyrker utskottet motionsyrkandena.

Utskottet hemställer

I. att motionerna I: 283 och II: 355, såvitt de avser ändrade regler för näringshjälp, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

II. att motionerna I: 529 och II: 639, såvitt de avser arbetsprovning vid arbetsträningsverkstäder, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

III. att motionen I: 173 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

IV. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 283 och II: 355, såvitt nu är i fråga, till *Vissa sysselsättningsfrämjande åtgärder för handikappade m. fl.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 77 000 000 kr., därav förslagsvis 30 000 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

29:o) **Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29, s. 100—102) innebärande en ökning av anslaget med 1 999 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att Kungl. Maj:t må bemyndiga arbetsmarknadsstyrelsen att under budgetåret 1964/65, utan hinder av gällande bestämmelser angående avskrivning av kronans fordringar, besluta om avskrivning av fordran, uppkommen inom arbetsmarknadsverket, till belopp ej överstigande 500 kr., beträffande vilken *antingen* omständigheterna ger vid handen att vederbörande icke kan betala sin skuld och enligt styrelsens bedömande ingen eller ringa möjlighet föreligger att framdeles uttaga betalning *eller ock* åtgärder för fordringens bevakande och indrivande bedömes förenade med arbete och kostnader i sådan utsträckning att åtgärderna ej är ekonomiskt lönande, allt såvitt dylika åtgärder ändock icke anses påkallade av andra än ekonomiska förhållanden;

b) till *Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kr.

30:o) **Omskolning m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 30, s. 103—106) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordade ändringar av grunderna för utbildningsbidrag, att tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1964, dels ock till Omskolning m. m. för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 135 000 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 135 000 000 kr.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehäft följande motioner, nämligen

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Wallmark* och *Risberg* (I: 368) och den andra inom andra kammaren av herr *Darlin m. fl.* (II: 433), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att till Omskolning m. m. för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 120 000 000 kr.;

dels de under punkten 27 nämnda likalydande motionerna I: 283 och II: 355, såvitt nu är i fråga;

dels ock en inom andra kammaren av fru *Ryding m. fl.* väckt motion (II: 502), i vilken hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer att möjligheterna av en utvidgning av bestämmelserna för startbidrag till omskolade undersöks samt att förslag snarast framläggs härom.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionerna I: 368, II: 355 och II: 502.

Utskottet. Departementschefen har vid avvägningen av anslagsbehovet beaktat å ena sidan omskolningsverksamhetens fortsatta ökning och av honom föreslagna förbättringar av utbildningsbidragen, å andra sidan att fr. o. m. nästa budgetår viss omskolningsverksamhet kommer att inordnas i den ordinarie yrkesutbildningen. Han föreslår att anslaget uppföres med oförändrat 135 000 000 kr. för nästa budgetår. Utskottet biträder denna uppskattning av medelsbehovet och avstyrker motionerna I: 368 och II: 433. Den av motionärerna föreslagna minskningen av anslaget är nämligen betingad av att kurserna skulle avkortas för att snabbare få ut de omskolade i arbetslivet. Utskottet är förvissat om att allt görs för att kurserna får en lämplig avvägning och att motionärernas syfte redan nu kan nås genom god kontakt mellan arbetsgivarna och omskolningsverksamheten.

Under hänvisning till vad utskottet anfört under punkten 27 om arbetsprovning vid arbetsträningsverkstäder får utskottet föreslå att motionerna I: 283 och II: 355 icke föranleder någon åtgärd från riksdagens sida.

Departementschefen har föreslagit vissa ändringar av grunderna för utbildningsbidragen. Dessa ändringar tillstyrks av utskottet. Därutöver vill utskottet anföra följande.

Enligt gällande bestämmelser skall den som åtnjuter pension, sjukpenning eller annan försäkringsersättning under vissa förutsättningar kunna erhålla utbildningsbidrag motsvarande högst en tredjedel av grundbidraget, vilket följaktligen i dessa fall reduceras från 410 till 135 kr. Enligt av arbetsmarknadsstyrelsen utfärdade föreskrifter reduceras däremot i regel inte grundbidraget på grund av makes inkomst. Följden har blivit att exempelvis en kvinna med änkepension erhåller 135 kr. per månad medan däremot en annan deltagare på samma kurs, vars make har höga inkomster, erhåller 410 kr. Utskottet anser att föreskrifter bör utfärdas, som tar större hänsyn till vederbörandes behov av bidrag och som medför att utgående bidrag i ovannämnda fall blir enhetliga. I samband därmed bör möjlighet öppnas att i särskilda fall höja det högsta bidrag, som nu kan utgå till försäkringsstagare.

Motionen II: 502 kan utskottet ej tillstyrka.

Utskottet som biträder Kungl. Maj:ts förslag hemställer,

I. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 368 och II: 433

a) godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 3 januari 1964 förordade ändringar av grunderna för utbildningsbidrag, att tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1964;

b) till *Omskolning m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 135 000 000 kr.;

II. att motionerna I: 283 och II: 355, såvitt nu är i fråga, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

III. att motionen II: 502 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

IV. att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört angående utbildningsbidrag till kvinnor med änkepension, m. m.

31:o Bidrag till anordnande av verkstäder för handikappade. Kungl. Maj:t har (punkt 32, s. 106 och 107) föreslagit riksdagen att till Bidrag till anordnande av verkstäder för handikappade för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 000 kr. innebärande oförändrat anslag.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft följande motioner, nämligen

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Svanström m. fl.* (I: 529) och den andra inom andra kammaren av herr *Wahrendorff m. fl.* (II: 639) i vilka — såvitt nu är i fråga — hemställts dels att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära att bidrag till anordnande av verkstäder för handikappade i enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens framställning må utgå med högst 390 kr. per m² i stället för nu gällande högst 325 kr. per m², dels att riksdagen till Bidrag till anordnande av verkstäder för handikappade för budgetåret 1964/65 måtte anvisa ett reservationsanslag av 15 000 000 kr., dels ock att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att förslag rörande konkret utbyggnadsprogram för arbetsvården och till denna knutna aktiviteter måtte föreläggas 1965 års riksdag i enlighet med vad i motionerna anförts;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström m. fl.* (I: 283) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 355) i vilka — såvitt nu är i fråga — hemställts att riksdagen måtte besluta bifalla arbetsmarknadsstyrelsens förslag om nya bidragsregler för bidrag till anordnande av verkstäder för handikappade och i anledning därav till Bidrag till anordnande av verkstäder för handikappade för budgetåret 1964/65 anvisa ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 5 000 000 kr. förhöjt reservationsanslag om inalles 15 000 000 kr.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Göran Karlsson m. fl.* (I: 178) och den andra inom andra kammaren av herr *Eskel m. fl.* (II: 215) i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att statsbidraget för anordnande av verkstadslokaler inom arbetsvården höjs från 325 kr. per m² till 390 kr. per m²;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Carlqvist m. fl.* (I: 165) och den andra inom andra kammaren av herr *Bengtsson i Landskrona m. fl.* (II: 211), i vilka hemställts att riksdagen i

skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att frågan om hur balans skall kunna uppnås i fråga om tillgång och efterfrågan på platser för arbetsträning och skyddad sysselsättning snarast göres till föremål för utredning.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionerna II: 639, II: 355, I: 178 och II: 211.

Utskottet. Vid sin beräkning av anslagsbehovet för nästa budgetår synes departementschefen ha räknat med en betydande reservation under anslaget. Utskottet finner inte anledning till erinran mot ifrågavarande förslag till medelsanvisning samt avstyrker således yrkandena i motionerna I: 529 och II: 639 samt I: 283 och II: 355 i vad de avser uppräknade av anslaget.

Statsbidrag till anordnande av verkstäder för handikappade infördes år 1960. Genom beslut av 1962 års riksdag utvidgades bidraget till att omfatta även maskinanskaffningar m. m., varjämte en väsentlig förbättring av driftbidraget beslöts av föregående års riksdag. Även om sålunda betydande förbättringar av bidragsgivningen skett, synes det utskottet angeläget att en ytterligare stimulans kan ges för att främja tillkomsten av nya verkstäder. I anledning av yrkandena i motionerna I: 529 och II: 639, I: 283 och II: 355 samt I: 178 och II: 215 vill utskottet därför föreslå att statsbidrag beviljas från och med nästa budgetår med högst 390 kr. per m².

I motionerna I: 529 och II: 639 samt I: 165 och II: 211 har hemställts om ett utbyggnadsprogram för arbetsvården att föreläggas 1965 års riksdag resp. en utredning om tillgång och efterfrågan på platser för arbetsprövning, arbetsträning och skyddad verksamhet. Med hänsyn till det utredningsarbete, som bedrivs inom arbetsmarknadsutredningen och centrala rehabiliteringsberedningen, anser utskottet att motionsyrkandena inte bör föranleda någon åtgärd från riksdagens sida.

Utskottet hemställer,

I. att riksdagen må i anledning av motionerna I: 529 och II: 639, I: 283 och II: 355 samt I: 178 och II: 215, de fyra förstnämnda motionerna såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till kännna vad utskottet anfört om ändring av statsbidragen till anordnande av verkstäder för handikappade;

II. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 529 och II: 639 samt I: 283 och II: 355, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till anordnande av verkstäder för handikappade* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 000 kr.;

III. att motionerna I: 165 och II: 211 samt I: 529 och II: 639, de två sistnämnda motionerna såvitt de avser ett utbyggnadsprogram för arbetsvården, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

32:o) Bidrag till driften av verkstäder för handikappade. Kungl. Maj:t har (punkt 33, s. 107 och 108) föreslagit riksdagen att till Bidrag till driften av verkstäder för handikappade för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 13 000 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 11 000 000 kr.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft följande motioner, nämligen

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Svanström m. fl.* (I: 529) och den andra inom andra kammaren av herr *Wahrendorff m. fl.* (II: 639), i vilka — såvitt nu är i fråga — hemställts dels att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära dels att särskilt bidrag må som nu utgå med 50 procent av redovisat underskott, dock ej med nu gällande maximibelopp 2 000 kr. per arbetsplats och år utan till denna del efter prövning av bidragsbeloppets storlek i varje särskilt fall, dels att bidrag till halvskyddad sysselsättning må utgå med högst 3 kr. per arbetstimme i stället för nu gällande 1 kr., allt enligt arbetsmarknadsstyrelsens framställning; dels att riksdagen till Bidrag till driften av verkstäder för handikappade för nästa budgetår anvisar ett förslagsanslag av 17 000 000 kr.

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström m. fl.* (I: 283) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 355), i vilka — såvitt nu är i fråga — hemställts att riksdagen måtte besluta bifalla arbetsmarknadsstyrelsens förslag om nya bidragsregler för bidrag till driften av verkstäder för handikappade och i anledning därav anvisa ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 4 000 000 kr. förhöjt förslagsanslag om inalles 17 000 000 kr.

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Göran Karlsson m. fl.* (I: 177) och den andra inom andra kammaren av herr *Hammarberg m. fl.* (II: 217), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta dels att särskilt driftbidrag efter arbetsmarknadsstyrelsens prövning skall kunna utgå till huvudmännen för arbetsträningsinstitutioner med högre belopp än nu gällande maximibelopp av 2 000 kr. per arbetsplats och år, dels att bidrag till verkstäder för halvskyddad sysselsättning må utgå med högst två kronor för varje av partiellt arbetsför fullgjord arbetstimme.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionerna II: 639, II: 355 och I: 177.

Utskottet. Under de senaste budgetåren har väsentliga förbättringar av driftbidragen till verkstäder för handikappade genomförts. Utskottet anser det vara av stor betydelse att industriföretag stimuleras att ta upp halvskyddad verksamhet. Mot bakgrunden av de begränsade resultat härvidlag, som den nuvarande bidragsgivningen avsatt, har utskottet ägnat de motionsvis framförda ändringsförslagen särskild uppmärksamhet. I motionerna I: 529

och II: 639, I: 283 och II: 355 samt I: 177 och II: 217 har yrkats att till berörda företag skall dels utgå högre timpenningersättning dels att den nuvarande maximeringen till 2 000 kr. av förlusttäckning skall slopas. Utskottet anser att en höjning av den nuvarande timpenningersättningen skulle verka stimulerande och vill därför i anledning av motionsyrkandena föreslå att ersättningen höjes till 2 kr. för varje av partiellt arbetsför fullgjord arbetstimme. Med hänsyn till att berörda bidragsregler varit i tillämpning endast en kort tid kan utskottet däremot inte tillstyrka de i motionerna framförda yrkandena om att slopa 2 000-kronorsgränsen för underskottstäckning.

Utskottet finner ej skäl till ändring i den av Kungl. Maj:t föreslagna medelsanvisningen.

Utskottet hemställer,

I. att riksdagen må i anledning av motionerna I: 529 och II: 639, I: 283 och II: 355 samt I: 177 och II: 217, de fyra förstnämnda motionerna såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört rörande driftbidrag till verkstäder för handikappade;

II. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 529 och II: 639 samt I: 283 och II: 355, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till driften av verkstäder för handikappade* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 13 000 000 kr.

33:o) *Bidrag till vanförestalter m. m.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34, s. 108—113), vilket innebär en med 1 580 000 kr. ökad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till vanförestalter m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 9 300 000 kr.

34:o) *Omhändertagande av flyktingar.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35, s. 113 och 114), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Omhändertagande av flyktingar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 4 500 000 kr.

35:o) *Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36, s. 115), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 9 000 kr.

Bostadsbyggande m.m.

36:o) Statens hyresråd: Avlöningar. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41, s. 123), vilket innebär en minskning av anslaget med 37 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till Statens hyresråd: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 900 000 kr.

37:o) Statens hyresråd: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42, s. 124), vilket innebär anvisande av oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till Statens hyresråd: Omkostnader för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 89 000 kr.

38:o) Statens nämnd för samlingslokaler. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43, s. 124 och 125), innebärande en höjning med 13 000 kr. av anslaget, hemställer utskottet,

att riksdagen må till Statens nämnd för samlingslokaler för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 130 000 kr.

39:o) Byggnadsforskning. Kungl. Maj:t har (punkt 46, s. 132—134) föreslagit riksdagen att till Byggnadsforskning för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 1 200 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 800 000 kr.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bengtson m. fl.* (I: 511) och den andra inom andra kammaren av herr *Hedlund m. fl.* (II: 623) har — såvitt nu är i fråga — yrkats att anslaget måtte anvisas med 1 600 000 kr. och att 400 000 kr. därav må användas för ökade forskningsinsatser på områden som är av betydelse för småhusproduktionen.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionen II: 623.

Utskottet. I prop. 1964: 17 har Kungl. Maj:t föreslagit en höjning av byggnadsforskningsavgiften från 0,20 till 0,40 procent av avgiftsunderlaget. Riksdagen har (LU³: 2, Rskr 75) godkänt propositionen. Höjningen motiverar en ökning av statens bidrag till byggnadsforskningen. Departementschefen föreslår att ökningen för nästa budgetår beräknas till 400 000 kr. med hänsyn till att avgiftshöjningen ej inträder förrän den 1 januari 1965. Det innebär en ökning med 800 000 kr. för helt år d. v. s. en fördubbling gentemot nuvarande anslag. Utskottet anser denna ökning tillräcklig för närvarande och avstyrker motionerna I: 511 och II: 623 i nu berörda delar.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 511 och II: 623, såvitt nu är i fråga, till *Byggnadsforskning* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 1 200 000 kr.

40:o) **Rekonstruktionsbidrag till allmänna samlingslokaler.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47, s. 135), innebärande en minskning av anslaget med 300 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Rekonstruktionsbidrag till allmänna samlingslokaler* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kr.

Polisväsendet m.m.

41:o) **Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48, s. 137), vilket innebär en ökning av av anslaget med 3 488 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 36 000 000 kr., därav 24 000 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

42:o) **Kostnader för särskild polisverksamhet för hindrande och uppdagande av spioneri m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49, s. 137 och 138), vilket innebär en med 5 250 000 kr. minskad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för särskild polisverksamhet för hindrande och uppdagande av spioneri m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 8 000 000 kr.

43:o) **Statens polisskola: Inredning och utrustning av nybyggnad.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 50, s. 138 och 139), vilket innebär en minskning av anslaget med 570 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens polisskola: Inredning och utrustning av nybyggnad* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 430 000 kr., därav 56 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

44:o) **Bidrag till reservpolisorganisationen m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51, s. 139), vilket innebär en nedräkning av anslaget med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till reservpolisorganisationen m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 500 000 kr.

45:o) *Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52, s. 139), vilket innebär en ökning av anslaget med 2 500 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 39 000 000 kr.

46:o) *Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53, s. 139 och 140), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 300 000 kr.

47:o) *Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet m. m.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54, s. 140), vilket innebär en med 4 000 000 kr. minskad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 000 kr., därav 900 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

48:o) *Länsstyrelsernas kostnader för fångtransport.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 55, s. 140 och 141), vilket innebär ett med 200 000 kr. minskat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelsernas kostnader för fångtransport* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 400 000 kr.

Civilförsvaret m.m.

49:o) *Civilförvarsstyrelsen: Omkostnader.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 58, s. 148 och 149), vilket innebär en ökad medelsanvisning med 46 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Civilförvarsstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 092 000 kr.

50:o) **Statens civilförvarsskolor: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60, s. 149—151), innebärande en ökning av anslaget med 55 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens civilförvarsskolor: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 3 740 000 kr.

51:o) **Avlöningar till civilförvarspliktiga m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 61, s. 151 och 152), vilket innebär en höjning av anslaget med 1 795 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Avlöningar till civilförvarspliktiga m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 5 595 000 kr.

52:o) **Vissa kostnader för civilförvarsutbildning m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 62, s. 152—165), vilket innebär en förhöjning av anslaget med 291 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader för civilförvarsutbildning m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 7 543 000 kr.

53:o) **Civilförvarsfilm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 63, s. 165 och 166), innebärande en minskning av anslaget med 50 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Civilförvarsfilm* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kr.

54:o) **Försöksverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 64, s. 166 och 167), vilket innebär anvisande av oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försöksverksamhet* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kr.

55:o) **Anskaffning av civilförvarsmateriel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65, s. 167—169), vilket innebär en höjning av anslaget med 1 000 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva utläggande av beställningar å civilförvarsmateriel inom en kostnadsram av 50 000 000 kr.;

b) till *Anskaffning av civilförvarsmateriel* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 42 000 000 kr.

56:o) **Förvaring och underhåll av civilförsvarsmateriel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 66, s. 169—172), vilket innebär en minskning av anslaget med 420 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förvaring och underhåll av civilförsvarsmateriel m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 8 476 000 kr.

57:o) **Bidrag till byggande av skyddsrum.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 67, s. 172—175), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva att statsbidrag må utgå för anordnandet av skyddsrum inom en kostnadsram av 20 000 000 kr.;

b) till *Bidrag till byggande av skyddsrum* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 14 500 000 kr.

58:o) **Drift av skyddsrum.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 68, s. 175), vilket innebär en ökning av anslaget med 34 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Drift av skyddsrum* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 694 000 kr.

59:o) **Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civilförsvarsändamål.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 69, s. 175 och 176), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva att bidrag må utgå till kommuner för anordnande av branddammar för civilförsvarsändamål inom en kostnadsram av 1 000 000 kr.;

b) till *Bidrag till kommuner för anordnande av branddammar för civilförsvarsändamål* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr.

60:o) **Viss sambandsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 70, s. 177), innebärande en ökning av anslaget med 63 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Viss sambandsverksamhet* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 365 000 kr.

61:o) **Anskaffning av viss sambandsmateriel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 71, s. 177 och 178), vilket innebär en uppräkningsanslag av 215 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att medgiva utläggandet av beställningar å materiel inom en kostnadsram av 450 000 kr. utöver anvisade medel;

b) till *Anskaffning av viss sambandsmateriel* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 1 150 000 kr.

62:o) *Vissa teleanordningar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 72, s. 178), vilket innebär en minskning av anslaget med 500 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa teleanordningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr.

63:o) *Kostnader för anskaffande av identitetsbrickor m. m.* Kungl. Maj:t har (punkt 73, s. 179) föreslagit riksdagen att till kostnader för anskaffande av identitetsbrickor för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 743 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 400 000 kr.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Hübinette* och *Enarsson* (I: 171) och den andra inom andra kammaren av herrar *Stiernstedt* och *Magnusson* i Tumhult (II: 227), har hemställts om utredning om det lämpligaste sättet att förvara identitetsbrickor.

Beträffande motiveringen för yrkandet hänvisas till motionen I: 171.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag till medelsberäkning. Beträffande motionerna I: 171 och II: 227 och där uttalade farhågor för att utdelade identitetsbrickor förkommer och deras syfte därigenom äventyras, kan utskottet instämna i att vissa risker torde vara förenade med att brickorna förvaras individuellt. Emellertid förutsätter utskottet att Kungl. Maj:t vid systemets införande varit och alltjämt är uppmärksam på denna sak. Någon åtgärd från riksdagens sida synes ej påkallad, varför motionerna avstyrkes.

Utskottet hemställer

I. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag till *Kostnader för anskaffande av identitetsbrickor m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 743 000 kr.;

II. att motionerna I: 171 och II: 227 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

64:o) *Statens brandinspektion: Avlöningar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 74, s. 180—182), vilket innebär en uppräknig av anslaget med 43 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens brandinspektion, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	70 000
2. Arvoden åt sakkunniga	8 000
3. Arvoden åt länsbrandinspektörer m. m.	180 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	135 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	92 000

Summa kr. 485 000;

b) till *Statens brandinspektion*: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 485 000 kr.

65:o) *Statens brandinspektion*: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 75, s. 182), innebärande en höjning av anslaget med 5 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens brandinspektion*: Omkostnader för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 107 000 kr.

66:o) *Statens brandskola*: Avlöningar. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76, s. 183 och 184), innebärande en med 41 000 kr. förhöjd medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens brandskola, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	35 000
2. Arvoden till styrelsens ledamöter och suppleanter, <i>förslagsvis</i>	3 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	303 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	52 000

Summa kr. 393 000;

b) till *Statens brandskola*: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 393 000 kr.

67:o) Statens brandskola: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 77, s. 184 och 185), vilket innebär en uppräknig av anslaget med 11 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens brandskola: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 140 000 kr.

68:o) Bidrag till förebyggande och släckning av brand. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 78, s. 185 och 186), vilket innebär en minskning av anslaget med 190 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till förebyggande och släckning av brand* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 000 kr.

Diverse

69:o) Statens utlänningskommission: Avlöningar. Kungl. Maj:t har (punkt 79, s. 187 och 188) föreslagit riksdagen att till Statens utlänningskommission: Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 3 787 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 3 784 000 kr.

I en inom första kammaren av herr *Lager* (I: 365) väckt motion har yrkats avslag på Kungl. Maj:ts förslag.

Beträffande motiveringen för yrkandet hänvisas till motionen.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och avstyrker yrkandet i motionen I: 365. Utskottet hemställer,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionen I: 365 till *Statens utlänningskommission: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 3 787 000 kr.

70:o) Statens utlänningskommission: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 80, s. 188 och 189), vilket innebär att anslaget ökas med 26 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens utlänningskommission: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 320 000 kr.

71:o) Vissa kostnader i anledning av allmänna val. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 81, s. 189), vilket innebär en med 1 400 000 kr. ökad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader i anledning av allmänna val* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 1 500 000 kr.

72:o) Bidrag till bestridande av kostnader för vissa internationella kongresser i Sverige. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 82, s. 189 och 190), vilket innebär att anslaget uppföres med oförändrat belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till bestridande av kostnader för vissa internationella kongresser i Sverige* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kr.

73:o) Kostnader för vissa hjälpåtgärder i anledning av Surtekatastrofen m. m. Kungl. Maj:t har (punkt 83, s. 190—192) föreslagit riksdagen att till Kostnader för vissa hjälpåtgärder i anledning av Surtekatastrofen m. m. för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 135 000 kr.

Utskottet. Å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisades ett reservationsanslag av 3 500 000 kr. till Kostnader för vissa hjälpåtgärder i anledning av Surtekatastrofen (prop. 1950: 256; SU 219; rskr. 406). Anslaget föranleddes av det den 29 september 1950 inträffade jordskredet i södra delen av Surte vid Göta älv. Sedermera anvisades å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1956/57 för samma ändamål ett reservationsanslag av 1 500 000 kr. Av de sålunda anvisade medlen överfördes ett belopp av 192 310 kr. till budgetutjämningsfonden med utgången av budgetåret 1961/62.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer

att riksdagen må till *Kostnader för vissa hjälpåtgärder i anledning av Surtekatastrofen m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett reservationsanslag av 135 000 kr.

74:o) Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 84 och 85, s. 192) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1964/65 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond* 90 000 kr.;

b) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* 19 770 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

Statens allmänna fastighetsfond

75:o) **Byggnadsarbeten för länsstyrelserna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 86, s. 193—197), hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten för länsstyrelserna* för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 000 kr.

76:o) **Inköp av fastigheter för förvaltningsändamål.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 87, s. 197 och 198) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Inköp av fastigheter för förvaltningsändamål* för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 4 000 000 kr.

77:o) **Nybyggnad för statens polisskolas huvudskola i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 88, s. 198 och 199) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nybyggnad för statens polisskolas huvudskola i Stockholm* för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 1 990 000 kr.

78:o) **Vissa skyddsrumsanläggningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 89, s. 199) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa skyddsrumsanläggningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 000 kr.

79:o) **Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 90, s. 200 och 201) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret* för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 2 300 000 kr.

80:o) **Lånefonden för allmänna samlingslokaler.** Kungl. Maj:t har (punkt 93, s. 211) föreslagit riksdagen att till Lånefonden för allmänna samlingslokaler för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 7 000 000 kr.

För innevarande budgetår har för ändamålet anvisats ett investeringsanslag av 9 000 000 kr.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft följande motioner, nämligen

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Per Petersson m. fl.* (I: 527) och den andra inom andra kammaren av fröken *Wetterström* (II: 641), i vilka hemställts att såsom villkor för låns och bidrags erhållande skall gälla att lokalerna utrustas med vissa anordningar för handikappade;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Adolfsson* och *Lager* (I: 11) och den andra inom andra kammaren av herrar *Holmberg* och *Hagberg* (II: 13), i vilka hemställts om åtgärder till stöd åt bygdegårdar, godtemplarlokaler och Folkets hus i utglesningsområdena, förslagsvis enligt följande grunder: 1) avskrivning av hela den räntefria stående delen under den 10-årsperiod som lånen löper; 2) nedläggning genom avskrivning av den statliga amorteringsdelen med samma procentsats som befolkningstalen sjunkit från lånets ikraftträdande till den 1 januari 1964 samt med ytterligare avskrivning av lånet med 10 procent som kompensation för den orättvisa åldersfördelning som uppstått genom statliga åtgärder för de produktiva åldrarnas förflyttning;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Sveningsson* (I: 367) och den andra inom andra kammaren av herr *Ringaby* (II: 434), i vilka hemställts att anslaget skall anvisas med 4 000 000 kr.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionerna I: 527, II: 13 och II: 434.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning och avstyrker därför motionerna I: 367 och II: 434.

I motionerna I: 11 och II: 13 har begärts åtgärder för att stödja ekonomin hos samlingslokaler i avfolkningsbygder. Såvitt utskottet har sig bekant finns redan möjligheter härtill bl. a. genom rekonstruktionsbidrag. Motionerna bör ej föranleda någon åtgärd från riksdagens sida och avstyrks därför.

I motionerna I: 527 och II: 641 har påpekats att utformningen av samlingslokalerna ibland försvårar för handikappade att utnyttja dem. Ofta gäller hindren små detaljer såsom för smala dörrar, onödiga trappsteg eller frånvaro av hörselslingor m. m. Även om utskottet inte, såsom motionärerna, anser att frågan påkallar en författningsändring, är utskottet helt ense med dem om att all möjlig hänsyn bör tagas till de handikappades speciella intresse av lokalernas utformning. Utskottet vill därför uttala en kraftig rekommendation att vid beredningen av låneärenden hos statens nämnd för samlingslokaler och hos Kungl. Maj:t tillses, att lokalerna är utformade så att de kan utnyttjas av handikappade. Med detta sitt uttalande anser utskottet motionärernas önskemål beaktat och motionerna bör icke föranleda någon åtgärd från riksdagens sida.

Utskottet hemställer,

I. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 367 och II: 434 till *Lånefonden för allmänna samlingslokaler* för budgetåret 1964/65 anvisa ett investeringsanslag av 7 000 000 kr.;

II. att motionerna I: 11 och II: 13 icke må av riksdagen bifallas;

III. att motionerna I: 527 och II: 641 icke må av riksdagen bifallas.

81:o) Tidigare behandlade frågor. Utskottet har tidigare avgivit utlåtande beträffande nedannämnda, av Kungl. Maj:t under följande punkter framlagda förslag, nämligen

punkten 37: Bostadsstyrelsen: Avlöningar;

punkten 38: Bostadsstyrelsen: Omkostnader;

punkten 39: Länsbostadsnämnderna: Avlöningar;

punkten 40: Länsbostadsnämnderna: Omkostnader;

punkten 44: Räntebidrag;

punkten 91: Lånefonden för bostadsbyggande;

punkten 92: Lånefonden för maskinanskaffning inom byggnadsindustrin;

punkten 94: Räntefria lån till bostadsbyggande;

vilket utskottet härmed får för riksdagen
meddela.

82:o) Uppskjutna frågor. Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande beträffande nedannämnda, av Kungl. Maj:t under följande punkter framlagda förslag, nämligen

punkten 31: Bidrag till erkända arbetslöshetskassor;

punkten 45: Bidrag till viss bostadsförbättringsverksamhet;

punkten 56: Kostnader för omorganisation av polisåklagar- och exekutionsväsendet m. m.;

punkten 57: Civilförsvarsstyrelsen: Avlöningar;

punkten 59: Statens civilförvarsskolor: Avlöningar;

vilket utskottet härmed får för riksdagen
anmäla.

Stockholm den 14 april 1964

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÅNG

Vid föregående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Näsström, Gillström, fröken Andersson, herrar Einar Persson, Birger Andersson, Axel Johannes Andersson, Virgin, Rikard Svensson, Per Jacobsson, Bertil Petersson, Wååg, Harry Carlsson, Nils-Eric Gustafsson och Harald Pettersson; samt

från a n d r a kammaren: herrar Staxäng, Petterson i Degerfors, Gustafsson i Stockholm, Karlsson i Olofström, Almgren, fröken Elmén, fru Lewén-Eliasson, fröken Olsson, herrar Larsson i Hedenäset, Gustafsson i Skellefteå, Andersson i Knäred, Fagerlund, Helén, fru Holmberg och herr Turesson.

Reservationer

1) vid punkten 8 (Länsstyrelserna: Avlöningar)

a) av herr *Gustafsson* i Stockholm, fru *Lewén-Eliasson* och fröken *Olsson*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 4, som börjar med »I motionerna» och slutar med »avstyrker motionerna», bort ha följande lydelse:

»I motionerna I: 282 och II: 352 liksom i motionen II: 629 framställs yrkande med syfte att tillföra länsstyrelsen i Stockholms län arbetskraft för att ge kommunerna service på bostadsförsörjningsområdet. Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är av vikt att länsstyrelsens samordnings- och planeringsverksamhet för bostadsförsörjningen kan intensifieras. Då bostadsbristen är synnerligen svårartad och tenderar att skärpas i stockholmsområdet tillstyrker utskottet motionärernas yrkande. En befattningshavare med arvode motsvarande 25:e löneklassen bör således ställas till förfogande för länsstyrelsen i Stockholms län för att biträda samordnings- och planeringsverksamhet av bostadsbyggandet i området. Avlöningsanslaget bör av denna anledning uppräknas med ytterligare 35 000 kr.»

dels ock att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 282 och II: 352 samt motionen II: 629 ävensom med avslag å motionerna I: 521 och II: 634 samt I: 117 och II: 143

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för länsstyrelserna, som föranledes av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 3 januari 1964 föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till landshövdingarna, <i>förslagsvis</i>	1 185 000	
2. Avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	42 250 000	
3. Tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i> ..	400 000	
4. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Majt		
a) Ersättning till sakkunniga för biträde med utredningar m. m., <i>förslagsvis</i>	100 000	
b) Ersättning till militärassistenter, <i>förslagsvis</i>	230 000	
c) Ersättning till civilförvarschefer, <i>förslagsvis</i>	210 000	
d) Ersättning till vägtrafikombud, <i>förslagsvis</i>	145 000	
e) Arvode till civilbefälhavare, <i>förslagsvis</i>	30 000	
f) Arvode till organisationsföredragande, <i>förslagsvis</i>	29 000	744 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	30 235 000	
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie tjänstemän (representationsbidrag till landshövdingarna), <i>förslagsvis</i>	558 000	
7. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	32 463 000	
	<hr/>	Summa kr. 107 835 000

Särskilda uppbördsmedel:

Ersättning från allmänna pensionsfonden .. 50 000

Nettoutgift kr. 107 785 000;

c) till *Länsstyrelserna*: *Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 107 785 000 kr.»

b) av herrar *Axel Johannes Andersson*, *Per Jacobsson*, *Harry Carlsson*, fröken *Elmén*, herrar *Gustafsson* i Skellefteå och *Helén*, vilka med biträdande av reservationen 1 a) ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 4, som börjar med »Departementschefen har» och slutar med »och II: 143», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Departementschefen har föreslagit betydande personella förstärkningar

för utbyggnad av länsstyrelsernas revisionsdetalj, taxeringsassistentorganisation och datakontor. För länsstyrelsernas befattning med naturvårdsverksamheten har departementschefen upptagit ett belopp av 600 000 kr. medan länsstyrelserna i sina äskanden hemställt om 750 000 kr. Sistnämnda belopp har yrkats i motionerna I: 521 och II: 634. En snabb uppbyggnad av naturvårdsarbetet framstår för utskottet som angelägen. Det bör beaktas att länsstyrelserna står inför vidgade arbetsuppgifter i samband med den nya naturvårdslagen. Utskottet tillstyrker på anförda skäl motionärernas yrkande. För naturvårdsverksamheten bör således beräknas en medelsanvisning av 750 000 kr.

Frågan om fasta naturvårdstjänster bör anstå varför utskottet avstyrker yrkandet i motionerna I: 117 och II: 143.»

dels ock att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 521 och II: 634, I: 282 och II: 352 samt II: 629 ävensom med avslag å motionerna I: 117 och II: 143

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för länsstyrelserna, som föranledes av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 3 januari 1964 föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till landshövdingarna, <i>förslagsvis</i>	1 185 000
2. Avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	42 250 000
3. Tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i> ..	400 000
4. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Majt	
a) Ersättning till sakkunniga för biträde med utredningar m. m., <i>förslagsvis</i>	100 000
b) Ersättning till militärassistenter, <i>förslagsvis</i>	230 000
c) Ersättning till civilförsvarschefer, <i>förslagsvis</i>	210 000
d) Ersättning till vägtrafikombud, <i>förslagsvis</i>	145 000
e) Arvode till civilbefälhavare, <i>förslagsvis</i>	30 000

f) Arvode till organisationsföredragande, <i>förslagsvis</i>	29 000	744 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>		30 385 000
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie tjänstemän (representationsbidrag till landshövdingarna), <i>förslagsvis</i>		558 000
7. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>		32 463 000
	<hr/>	<hr/>
	Summa kr.	107 985 000

Särskilda uppbördsmedel:

Ersättning från allmänna pensionsfonden	50 000
	<hr/>
	Nettoutgift kr. 107 935 000;
c) till <i>Länsstyrelserna</i> : Avlöningar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 107 935 000 kr.»	

c) av herrar *Stazäng* och *Turesson*.

2) vid *punkten 23* (Arbetsmarknadsstyrelsen: Avlöningar)

a) av herrar *Axel Johannes Andersson*, *Per Jacobsson*, *Harry Carlsson*, fröken *Elmén*, herrar *Gustafsson* i Skellefteå och *Helén*, vilka ansett *dels* att det stycke i utskottets yttrande på s. 10, som börjar med »I motionerna» och slutar med »tillfällig personal», bort ha följande lydelse:

»I motionerna I: 283 och II: 355 har begärts ytterligare två tjänster vid arbetsmarknadsstyrelsens arbetsvårdsbyrå. Utskottet delar motionärernas uppfattning rörande behovet av en personell förstärkning av arbetsvärden och yrkar bifall till motionärernas förslag, vilket överensstämmer med arbetsmarknadsstyrelsens äskande. Från och med nästa budgetår bör sålunda i enlighet med ämbetsverkets petita inrättas fyra nya tjänster vid styrelsens arbetsvårdsbyrå, nämligen två förste byråsekreterare i Ae 23 och två förste byråinspektörer i Ae 21. Avlöningsanslaget bör i anledning härav uppräknas med ytterligare 60 000 kr. till 11 110 000 kr.»

dels ock att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 283 och II: 355 samt med avslag å motionerna I: 183 och II: 230, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för arbetsmarknadsstyrelsen, som föranledes av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 3 januari 1964 samt utskottet föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för arbetsmarknadsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 178 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	41 000
3. Avlöningar till tillfällig personal, <i>förslagsvis</i>	355 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	5 070 000
5. Ersättningar till experter och sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	50 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	3 416 000
Summa kr. 11 110 000;	

c) till *Arbetsmarknadsstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 11 110 000 kr.»

b) av fröken *Andersson*, herrar *Virgin*, *Staxäng* och *Turesson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 183 och II: 230, såvitt nu är i fråga, och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Intill dess resultatet av den av departementschefen föreslagna organisationsutredningen föreligger bör, enligt utskottets mening, största återhållsamhet iakttagas beträffande personalökningar vid arbetsmarknadsverket. Den omständigheten, att undersökningens resultat inte med säkerhet kommer att innebära att verkets personal kan minskas eller att nya tjänster inte kommer att visa sig erforderliga, ändrar därvid ingenting i sak.

Att redan nu tillföra verket ett stort antal nya ordinariebildande tjänster, redan före undersökningens genomförande, måste binda för framtiden på ett inte önskvärt sätt. Det är här inte bara fråga om antalet tjänster utan också vilka tjänster som kommer att behövas eller kan indragas.

De nya och växande arbetsuppgifterna inom verket torde kunna bemästras temporärt genom de åtgärder som föreslås i motionerna, dvs. genom omDispositionering av verkets personal och genom anställande av ytterligare tillfällig personal.

Utskottet tillstyrker att en tjänst som pressombudsman i Ae 23 vid styrelsen inrättas, varvid motsvarande arvodesbefattning indragas.

För budgetåret 1964/65 innebär utskottets förslag en kostnadsminskning med 3 500 000 kr.

Av det sagda följer att utskottet inte kan tillstyrka yrkandena i motionerna I: 283 och II: 355.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 183 och II: 230 ävensom med avslag å motionerna I: 283 och II: 355, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga den ändring i personalförteckningen för arbetsmarknadsstyrelsen, som föranledes av vad utskottet föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för arbetsmarknadsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 118 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	41 000
3. Avlöningar till tillfällig personal, <i>förslagsvis</i>	635 000
4. Avlöningar till övrig icke ordinarie personal	4 470 000
5. Ersättningar till experter och sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	50 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	3 416 000

Summa kr. 10 730 000;

c) till *Arbetsmarknadsstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 10 730 000 kr.»

3) vid *punkten 24* (*Arbetsmarknadsstyrelsen*: *Omkostnader*) av fröken *Andersson*, herrar *Virgin*, *Staxång* och *Turesson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 183 och II: 230, såvitt nu är i fråga, och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Med hänvisning till vad utskottet anfört under föregående punkt ansluter utskottet sig till det förevarande motionsyrkandet. Utskottet hemställer,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 183 och II: 230, såvitt nu är i fråga, till *Arbetsmarknadsstyrelsen*: *Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 3 300 000 kr.»

4) vid *punkten 25* (*Arbetsförmedlingen*: *Avlöningar*)

a) av herrar *Axel Johannes Andersson*, *Per Jacobsson*, *Harry Carlsson*, fröken *Elmén*, herrar *Gustafsson* i Skellefteå och *Helén*, vilka ansett dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 13, som börjar med »I motionerna» och slutar med »och II: 355», bort ha följande lydelse:

»Rehabiliteringsverksamheten befinner sig såsom påpekats i motionerna

I: 283 och II: 355 i kraftig expansion. Antalet arbetsvårdssökande, som år 1961 utgjorde ca 31 000 personer, beräknas under 1963 ha ökat till ca 50 000. En fördubbling av detta antal kan enligt arbetsmarknadsstyrelsens chef emotes inom en nära framtid. För att den pågående och planerade utbyggnaden av rehabiliteringsverksamheten inte skall äventyras krävs en kraftig personell upprustning av arbetsvården. Utskottet tillstyrker därför det i förevarande motioner framlagda förslaget angående personalförstärkning vid arbetsvårdsexpeditionerna med för hela landet ytterligare 35 tjänster utöver Kungl. Maj:ts förslag. Yrkandet överensstämmer med vad arbetsmarknadsstyrelsen i denna del begärt. För att möjliggöra rekrytering av högre kvalificerad arbetskraft till arbetsvården bör de av arbetsmarknadsstyrelsen äskade och i motionerna föreslagna löneuppflyttningarna likaledes genomföras. Vad utskottet här föreslagit föranleder en uppräknig av förevarande avlöningsanslag med 1 450 000 kr. utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit, alltså till 58 450 000 kr.»

dels ock att utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 283 och II: 355 och med avslag å motionerna I: 183 och II: 230 samt I: 415 och II: 616, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för arbetsförmedlingen, som föranledes av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 3 januari 1963 samt utskottet föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för arbetsförmedlingen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	12 969 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	585 000
3. Avlöningar till tillfällig personal, <i>förslagsvis</i>	5 730 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	19 880 000
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	2 400
6. Arvoden till yrkesvalslärare, <i>förslagsvis</i> ..	2 490 000
7. Ersättningar till experter och sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	100 000
8. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	16 693 600

Summa kr. 58 450 000;

c) till *Arbetsförmedlingen*: *Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 58 450 000 kr.;>

b) av fröken *Andersson*, herrar *Virgin*, *Staxäng* och *Turesson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 183 och II: 230, såvitt nu är i fråga, och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 13, som börjar med »Vid sin» och slutar med »och II: 230», bort ha följande lydelse:

»På de skäl som anförts under punkten 23 tillstyrker utskottet motionerna I: 183 och II: 230.»

dels ock utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 183 och II: 230 ävensom med avslag å motionerna I: 283 och II: 355 samt I: 415 och II: 616, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

a) avslå Kungl. Maj:ts förslag om bemyndigande att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för arbetsförmedlingen, som föranledes av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 3 januari 1964 föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för arbetsförmedlingen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän <i>förslagsvis</i>	11 519 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	585 000
3. Avlöningar till tillfällig personal, <i>förslagsvis</i>	5 980 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	17 880 000
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	2 400
6. Arvoden till yrkeslärare, <i>förslagsvis</i>	2 490 000
7. Ersättningar till experter och sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	100 000
8. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	16 693 600
	Summa kr. 55 250 000;

c) till *Arbetsförmedlingen*: *Avlöningar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 55 250 000 kr.;>

c) av fröken *Andersson*, herrar *Axel Johannes Andersson*, *Virgin*, *Per Jacobsson*, *Harry Carlsson*, *Nils-Eric Gustafsson*, *Harald Pettersson*, *Stax-*

äng, fröken *Elmén*, herrar *Larsson* i Hedenäset, *Gustafsson* i Skellefteå, *Andersson* i Knäred, *Helén* och *Turesson*, vilka ansett

dels att det stycke på s. 13 i utskottets yttrande, som börjar med »I motionerna» och slutar med »tillstyrka motionerna», bort ha följande lydelse:

»I motionerna I: 512 och II: 631 har begärts speciell personal till länsarbetsnämnderna i norrlandslänen och Kopparbergs och Värmlands län för aktiv lokaliseringsverksamhet. Utskottet delar motionärernas åsikt att det är viktigt att en personell förstärkning av länsarbetsnämndernas personal i län med sysselsättningssvårigheter kommer till stånd i syfte att främja de lokaliseringspolitiska insatserna. Enligt utskottets mening är förhållandena i de av motionärerna berörda länen sådana att dessa län bör komma i fråga i första hand. Utskottet, som vill understryka angelägenheten av att en proposition om lokaliseringpolitiken inom kort förelägges riksdagen, vill även erinra om betydelsen av att länsarbetsnämnderna så snart som möjligt erhåller personal för lokaliseringspolitiska uppgifter, vilka får förväntas få ökad omfattning till följd av nämnda proposition. Utskottet tillstyrker sålunda förevarande yrkande. Vad utskottet sålunda anfört torde böra bringas till Kungl. Maj:ts kännedom.»

dels ock att utskottets hemställan under II. bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må i anledning av motionerna I: 512 och II: 631 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört om speciell personal till länsarbetsnämnderna i norrlandslänen samt Kopparbergs och Värmlands län för aktiv lokaliseringsverksamhet;»

5) vid *punkten 26* (Arbetsförmedlingen: Omkostnader) av fröken *Andersson*, herrar *Virgin*, *Staxäng* och *Turesson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 183 och II: 230, såvitt nu är i fråga, och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Med hänvisning till vad utskottet anfört under punkten 23 tillstyrker utskottet yrkandet i motionerna I: 183 och II: 230 samt hemställer,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 183 och II: 230, såvitt nu är i fråga, till *Arbetsförmedlingen: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 13 070 000 kr.»

6) vid *punkten 27* (Allmänna beredskapsarbeten m. m.)

a) av fröken *Andersson*, herrar *Axel Johannes Andersson*, *Virgin*, *Per Jacobsson*, *Harry Carlsson*, *Nils-Eric Gustafsson*, *Harald Pettersson*, *Staxäng*, fröken *Elmén*, herrar *Larsson* i Hedenäset, *Gustafsson* i Skellefteå, *Andersson* i Knäred, *Helén* och *Turesson*, vilka ansett att det stycke i utskottets yttrande på s. 21, som börjar med »Utskottet anser» och slutar med »riksdagens sida», bort ersättas med text av följande lydelse:

»För att minska de långa väntetiderna vid arbetsprövningen inom arbetsvården och underlätta rehabiliteringen bör såsom arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit arbetsprövning ordnas vid i varje fall vissa träningsverkstäder. Enligt arbetsmarknadsstyrelsens förslag, vilket upptagits i förevarande motioner, skulle en tredubbling av arbetsprövningsverksamheten från 200 till 600 patienter per år, kunna genomföras. Det förutsätter att statsbidrag utgår för de särskilda kostnader som arbetsprövningsverksamheten medför. Kostnaderna härför — kursavgifter vid prövningsavdelningarna samt utbildningsbidrag — beräknar arbetsmarknadsstyrelsen till 1,1 milj. kr.

Utskottet tillstyrker motionärernas yrkande att arbetsprövning bör komma till stånd vid träningsverkstäderna i den omfattning som arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit. Såsom angivits i motionerna I: 283 och II: 355 bör kostnaderna bestridas ur anslaget till Omskolning m. m.

Yrkande i anslutning till vad utskottet här anfört framställes under punkten 30 angående anslaget till Omskolning m. m.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag bör vidare kostnaderna för utbildningsbidrag till klienter som genomgår arbetsprövning vid statens arbets-klinik från och med nästa budgetår bestridas från omskolningsanslaget. Klientersättningar till prövningsklinikerna bör också helt bekostas av statsmedel.»

b) av fröken *Andersson*, herrar *Axel Johannes Andersson*, *Virgin*, *Per Jacobsson*, *Harry Carlsson*, *Nils-Eric Gustafsson*, *Harald Pettersson*, *Staxäng*, fröken *Elmén*, herrar *Larsson* i Hedenäset, *Gustafsson* i Skellefteå, *Andersson* i Knäred, *Helén* och *Turesson*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande, som på s. 19 börjar med »Inriktningen av» och på s. 20 slutar med »för försvarsändamål», bort ha följande lydelse:

»I motionerna I: 513 och II: 628 har hemställts att beredskapsarbeten för sysselsättning åt friställd norrländsk arbetskraft så långt möjligt må anordnas i respektive län. Utskottet finner de skäl motionärerna anfört för sitt yrkande vara bärande. Särskilt med tanke på att sådana lokaliseringspolitiska åtgärder inom kort torde bli aktuella, som kan medverka till en mera långsiktig lösning för en betydande del av den berörda arbetskraften, bör en sådan inriktning som motionärerna förordat eftersträvas. Utskottet tillstyrker sålunda förevarande yrkande. Yrkandet i motionerna I: 186 och II: 212 kan utskottet ej tillstyrka.»

dels ock att utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må i anledning av motionerna I: 513 och II: 628 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört rörande inriktningen av beredskapsarbetena;»

c) av fröken *Andersson*, herrar *Virgin*, *Staxäng* och *Turesson*, vilka ansett *dels* att det stycke i utskottets yttrande på s. 21, som börjar med »Utskottet kan» och slutar med »och II: 224», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Departementschefen föreslår att ifrågavarande byggnader skall uppföras av kommuner och uthyras eller överlätas till vederbörande företag till vederlag som motsvarar kommunernas kostnader. Denna begränsning anser utskottet inte nödvändig. Såsom framhålles i motionerna I: 170 och II: 224 kan kommunerna tveka inför uppgiften att uppföra sådana byggnader varom här är fråga, antingen på grund av att de har svårighet att anskaffa erforderligt kapital utöver statsbidraget eller på grund av att åtgärderna kan te sig som en risk på längre sikt för kommunen. Därest man låter företag, privata eller andra, uppföra byggnader på samma villkor som föreslås gälla för kommunerna är det möjligt att dessa företag skulle vilja uppföra byggnader på sådana platser där detta eljest inte skulle ske.

Utskottet anser även att de företagsmässiga förutsättningarna bättre kan bedömas av vederbörande företag självt än av kommuner och därmed ger en riktigare lokalisering av företaget än vad som annars kan bli fallet. Utskottet tillstyrker sålunda yrkandet i motionerna I: 170 och II: 224 att bestämme- lserna för dessa arbeten ges innehåll som medger även annan än kommun att uppföra byggnaderna under förutsättning att sådant företag avser att själv bedriva verksamheten i detsamma.»

dels ock att utskottets hemställan under III. bort ha följande lydelse:

»III. att riksdagen må med bifall till motionerna I: 170 och II: 224 godkänna vad utskottet anfört angående möjlighet för annan än kommun att uppföra industribyggnad i lokaliseringspolitiskt syfte;»

d) av fröken *Andersson*, herrar *Axel Johannes Andersson*, *Virgin*, *Per Jacobsson*, *Harry Carlsson*, *Nils-Eric Gustafsson*, *Harald Pettersson*, *Staxäng*, fröken *Elmén*, herrar *Larsson* i Hedenäset, *Gustafsson* i Skellefteå, *Andersson* i Knäred, *Helén* och *Turesson*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 20, som börjar med »Departementschefen redogör» och slutar med »nu sagts», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Såsom framhållits i flera motioner bör dock en större del av det förevarande anslaget avdelas för industristödet. Utskottet ansluter sig i detta hänseende till yrkandet i motionerna I: 508 och II: 626 om att 60 milj. kr. inom anslaget bör beräknas för ändamålet. Därvid vill utskottet i anledning av yrkandet i motionen I: 189 uttala som sin mening att verksamheten även under försökstiden bör när synnerliga skäl föreligger kunna utsträckas till andra delar av landet än de där investeringsfonderna får brukas i lokaliseringssyfte.

Departementschefen redovisar i statsverkspropositionen de kriterier som enligt hans mening bör vara för handen för att statsbidrag skall kunna utgå och hemställer att närmare föreskrifter måtte få utfärdas av Kungl. Maj:t. I den aktuella debatten har gjorts auktoritativa uttalanden av innebörd att staten skulle medverka till företagslokalisering endast under förutsättning att den skedde till s. k. A-centra.

Enligt utskottets mening kan det icke få komma i fråga att staten genom att neka statsbidrag försvårar lokalisering till mindre orter. När företags-ekonomiska förutsättningar är för handen, finner utskottet det självklart att staten medverkar även om företaget etablerar sig i en mindre ort. Utskottet förordar således att de närmare föreskrifter Kungl. Maj:t kommer att utfärda innehåller bestämmelser i enlighet med vad som ovan anförts.»

dels ock att utskottets hemställan under IV. bort ha följande lydelse:

»IV. att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 184 och II: 222 samt I: 189 även som med bifall till motionerna I: 508 och II: 626 — de två sistnämnda motionerna såvitt nu är i fråga — godkänna vad utskottet anfört rörande uppförande av industribyggnader i lokaliseringspolitiskt syfte såsom statskommunala beredskapsarbeten;»

e) av fröken *Andersson*, herrar *Axel Johannes Andersson*, *Virgin*, *Per Jacobsson*, *Harry Carlsson*, *Nils-Eric Gustafsson*, *Harald Pettersson*, *Staxäng*, fröken *Elmén*, herrar *Larsson* i Hedenäset, *Gustafsson* i Skellefteå, *Andersson* i Knäred, *Helén* och *Turesson*, vilka ansett

dels att sista meningen i det stycke på s. 21 i utskottets yttrande, som börjar med »Departementschefen beräknar» och slutar med »departementschefens beräkning», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Utskottet vill även erinra om vad det anfört rörande beredskapsarbetenas inriktning, vilket även bör minska behovet av medel för ifrågavarande ändamål i viss utsträckning. Utskottet godkänner den beräkning som gjorts i motionerna.»

dels ock att utskottets hemställan under V. bort ha följande lydelse:

»V. att riksdagen må i anledning av motionerna I: 508 och II: 626, såvitt nu är i fråga, godkänna vad utskottet anfört rörande resebidrag, starthjälp, familjebidrag och utrustningsbidrag;»

f) av fröken *Andersson*, herrar *Axel Johannes Andersson*, *Virgin*, *Per Jacobsson*, *Harry Carlsson*, *Nils-Eric Gustafsson*, *Harald Pettersson*, *Staxäng*, fröken *Elmén*, herrar *Larsson* i Hedenäset, *Gustafsson* i Skellefteå, *Andersson* i Knäred, *Helén* och *Turesson*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande, som på s. 21 börjar med »Ut-

skottet delar» och på s. 22 slutar med orden »riksdagens åtgärd», bort ha följande lydelse:

»Beträffande frågan om underlättande för utländska arbetstagare att komma till vårt land, vill utskottet erinra om att lång tid förflutit sedan arbetsmarknadsstyrelsen först uttalade önskemål rörande den i statsverkspropositionen berörda frågan om överförande av kvinnlig arbetskraft från Malta till Sverige. Det synes föreligga skäl för en översyn av formerna för handläggning av ärenden av denna art i syfte att tillskapa en ordning som möjliggör ett snabbt förfarande. Det är även angeläget att möjligheterna för utländsk arbetskraft att invandra till vårt land över huvud taget vidgas. De skäl härför som anförts i motionerna I: 525 och II: 614 är enligt uskottets mening beaktansvärda. I anledning av departementschefens uttalande rörande återbetalningsskyldighet för resekostnader vill utskottet till förtydligande framhålla att dylik återbetalningsskyldighet bör föreligga endast till den del det gäller sådana resekostnader, vartill bidrag icke utgår till svensk arbetskraft, dvs. för kostnader för resa från hemlandet till vårt land. Vad utskottet sålunda anfört torde böra bringas till Kungl. Maj:ts kännedom.»

dels ock att utskottets hemställan under VI. bort ha följande lydelse:

»VI. att riksdagen må i anledning av motionerna I: 525 och II: 614 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört rörande åtgärder för underlättande för utländsk arbetskraft att flytta till vårt land;»

7) vid *punkten 30* (Omskolning m. m.)

a) av fröken *Andersson*, herrar *Virgin*, *Staxäng* och *Turesson*, vilken ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 368 och II: 433 och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 25, som börjar med »Departementschefen har» och slutar med »och omskolningsverksamheten», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Utskottet, som har den största förståelse för behovet och nyttan av omskolningsverksamhet, finner att åtgärder som kan effektivisera densamma bör prövas i all möjlig utsträckning. En väg som synes leda till kortare omskolningstid med bibehållen effektivitet och lägre kostnader, är att omskolningsverksamheten i större utsträckning än vad som nu är fallet, förlägges till det ordinarie arbetet vid industriföretagen.

Utskottet finner att en successiv omläggning av omskolningsverksamheten i denna riktning, på sätt som framgår av motionerna I: 368 och II: 433, bör genomföras.

Utskottet uppskattar den kostnadsminskning som bör vara möjlig att ernå under budgetåret 1964/65 till 15 milj. kr.»

dels ock utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 368 och II: 433

a) godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 3 januari 1964 förordade ändringar av grunderna för utbildningsbidrag, att tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1964;

b) till *Omskolning m. m.* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 120 000 000 kr.;

b) av fröken *Andersson*, herrar *Axel Johannes Andersson*, *Virgin*, *Per Jacobsson*, *Harry Carlsson*, *Nils-Eric Gustafsson*, *Harald Pettersson*, *Staxäng*, fröken *Elmén*, herrar *Larsson* i Hedenäset, *Gustafsson* i Skellefteå, *Andersson* i Knäred, *Helén* och *Turesson*, vilka under förutsättning av bifall till reservationen 6 a) ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 25, som börjar med »Under hänvisning» och slutar med »riksdagens sida», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Under punkten 27 ovan har utskottet tillstyrkt de i motionerna I: 283 och II: 355 samt I: 529 och II: 639 framställda yrkandena om arbetsträning vid träningsverkstäderna i av arbetsmarknadsstyrelsen föreslagen omfattning. Såsom föreslagits i motionerna I: 283 och II: 355 bör kostnaderna här för bestridas av förevarande anslag. Någon uppräknig av anslagsbeloppet bedömer utskottet icke erforderligt.

Utskottet föreslår alltså att Kungl. Maj:t bemyndigas utgiva statsbidrag för anordnande av arbetsprövning i anslutning till arbetsträningsverkstäder i av arbetsmarknadsstyrelsen föreslagen omfattning.»

dels ock att utskottets hemställan under II. bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må med bifall till motionerna I: 283 och II: 355, såvitt nu är fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört angående utgivande av statsbidrag för anordnande av arbetsprövning vid arbets-träningsverkstäder;»

8) vid *punkten 31* (Bidrag till anordnande av verkstäder för handikappade) av herr *Andersson* i Knäred.

9) vid *punkten 32* (Bidrag till driften av verkstäder för handikappade) av herrar *Nils-Eric Gustafsson*, *Harald Pettersson*, *Larsson* i Hedenäset, *Gustafsson* i Skellefteå, *Andersson* i Knäred och *Helén*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Under de senaste åren har vissa förbättringar av driftbidragen till verkstäder för handikappade genomförts. Utskottet anser det vara av mycket stor betydelse att industriföretag stimuleras att ta upp halvskyddad verksamhet. Mot bakgrunden av de begränsade resultat härvidlag, som den nuvarande bidragsgivningen avsett, synes en ytterligare, icke oväsentlig för-

bättring påkallad. I motionerna I: 529 och II: 639, I: 283 och II: 355 samt I: 177 och II: 217 har yrkats att till berörda företag skall dels utgå högre timpenningersättning, dels att den nuvarande maximeringen till 2 000 kr. av förlusttäckning skall slopas. Utskottet anser en avsevärd uppräknings av timpenningersättningen motiverad och ansluter sig i detta hänseende till yrkandena om 3 kr. per timme såvitt gäller halvskyddad sysselsättning. Utskottet ansluter sig även till yrkandena om slopande av den nuvarande maximeringen av förlusttäckning. Med hänsyn till att den skyddade verksamheten så långt möjligt bör bedrivas efter ekonomiskt sunda principer vill utskottet härvid understryka att det nuvarande maximibeloppet 2 000 kr. per arbetsplats och år bör överskridas endast efter prövning i varje särskilt fall.

I anledning av ovan förordade ändringar i bidragsgrunderna torde anslaget böra beräknas till 15 000 000 kr.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må med bifall till motionerna I: 529 och II: 639 samt I: 283 och II: 355 och i anledning av motionerna I: 177 och II: 217, de fyra förstnämnda motionerna såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört rörande driftbidrag till verkstäder för handikappade;

II. att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom motionerna I: 529 och II: 639 samt I: 283 och II: 355, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till driften av verkstäder för handikappade* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 15 000 000 kr. >